

ΣΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΒΕΛΙΔΕΣ

- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ — ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ
- ΕΛΛΑΔΑ — ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ
- ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ
- ΠΟΛΩΝΙΑ
- ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΒΑΣΟΥ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗ

Σ.Κ. ΕΔΕΚ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΤΕΡΥΓΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

ΨΗΦΟ ΣΤΟ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗ

ΨΗΦΟ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΔΕΞΙΑ

Επειδή τελευταία τόσο στην τηλεόραση όσο και στις εφημερίδες γίνεται σάλος σχετικά με αποβολές και αποχωρήσεις από το Σ.Κ. ΕΔΕΚ είναι υποχρέωση μας να ξεκαθαρίσουμε ότι:

1. Η Αριστερή Πτέρυγα δεν έχει καμία σχέση και καταδικάζει οποιαδήποτε αποχώρηση από το κόμμα και οποιαδήποτε αντίθεση στην υποψηφιότητα Λυσσαρίδη για την προεδρία.
2. Οι μαρξιστές της ΕΔΕΚ πάντα ήταν αντίθετοι στη συνεργασία με κόμματα της δεξιάς. Ετσι πολέμησαν ενάντια στη συμμετοχή του κόμματος στη συνεργασία ΑΚΕΛ — ΔΗΠΑ—ΕΔΕΚ στις βουλευτικές εκλογές του 76 και υποστήριξαν την κάθοδο του Δρα Λυσσαρίδη στις προεδρικές εκλογές που ακολούθησαν το θάνατο του Μακάριου.
3. Η Αριστερή Πτέρυγα, παρόλο που πολλά στελέχη της διώχτηκαν από το κόμμα, δούλεψε δραστήρια για την εκλογική επιτυχία της ΕΔΕΚ στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, και κάμνει ότι μπορεί για να βοηθήσει την υποψηφιότητα Λυσσαρίδη στις τωρινές Προεδρικές εκλογές.
4. Η υποστήριξη του Β. Λυσσαρίδη και της ΕΔΕΚ από την Αριστερή Πτέρυγα δεν βασίζεται ούτε στην προσωπολατρεία ούτε στο συναίσθημα. Η ΕΔΕΚ είναι σήμερα το δεύτερο εργατικό κόμμα της Κύπρου και με την άρνηση του ΑΚΕΛ να διεκδικήσει την εξουσία, αποτελεί τη μοναδική ελπίδα του εργατικού κινήματος στον αγώνα του ενάντια στη δεξιά.
5. Παρα τη δεξιά στροφή του κόμματος τα τελευταία χρόνια και τις προγραμματικές του υποχωρήσεις, η ΕΔΕΚ κατέβαζε τον μοναδικό υποψήφιο που δεν αντιπροσωπεύει την αστική

- τάξη. Ακόμα, στη πορεία εφαρμογής ακόμα και των μετριοπαθών μέτρων του προγράμματος της ΕΔΕΚ, ο Β. Λυσσαρίδης αναγκαστικά θα προχωρήσει σε πιο δραστικές δομικές αλλαγές και θα στηρίχτει στις εργατικές μάζες για ν' αντιμετωπίσει τον οικονομικό πόλεμο των καπιταλιστών. Η οικονομική κρίση στη Κύπρο αλλά και παγκόσμια αποκλείει την επικράτηση ταξικής ειρήνης και οποιαδήποτε κυβέρνηση είναι αναγκασμένη να πάρει θέση στη σύγκρουση της εργατικής τάξης με την κεφαλαιοκρατία.
6. Η Αριστερή Πτέρυγα διαφωνεί με την τοποθέτηση, τόσο από την ΕΔΕΚ όσο και από το ΑΚΕΛ, του Κυπριακού πάνω σε εθνική βάση. Το πρόβλημα δεν είναι η ενότητα των Ελληνοκυπρίων εργατών με τους Ελληνοκυπρίους κεφαλαιοκράτες αλλά η ενότητα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εργαζομένων ενάντια στους εκμεταλλευτές - τους, ντόπιους και ξένους, στον αγώνα για μια σοσιαλιστική Κύπρο σ' αυτή τη γενεα κι όχι σε κάποιο μακρυνό μέλλον.
7. Πιστεύοντας στην ανάγκη ενότητας της εργατικής τάξης, αγωνιστήκαμε και αγωνιζόμαστε για τη συνεργασία των αριστερων κομμάτων της Κύπρου, Ελληνοκυπριακών και Τουρκοκυπριακών, με πρώτο βήμα τη συνεργασία ΑΚΕΛ — ΕΔΕΚ για μια αριστερή κυβέρνηση. Μετα την απόφαση του ΑΚΕΛ να συνεργαστεί με τη δεξιά του Κυπριανού δεν πρέπει να υπάρχει κανένα δίλημμα σχετικά με την υποστήριξη της υποψηφιότητας Λυσσαρίδη.
8. Καταλαβαίνουμε και θεωρούμε φυσιολογική την απογοήτευση αριστερων στελεχων και μελων της Ε-

ΔΕΚ. Η δεξιά στροφή της κομματικής ηγεσίας, οι καπροσκοπικές προεκλογικές - της τοποθετήσεις η περιφρόνηση της βάσης του κόμματος και οι αποβολές

στελεχων, υποσκάπτουν την ίδια την υποψηφιότητα Λυσσαρίδη και απειλούν σοβαρά να μειώσουν των εκλογική επιτυχία του κόμματος. Η διάλυση ομάδων

βάσης, η αναστολή της λειτουργίας σχεδόν όλων των Επαρχιακών Επιτροπών και η απαγόρευση της δια-

Συνέχεια στην 12

ΔΙΑΣΠΑΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

ΥΠΟΝΟΜΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗ

Διαγράφουν απομονώνουν στελέχη ένα μήνα πριν από τες εκλογές

Αν βουλέψουν οι αριστεροί φεύγω εγώ

Βουλευτής της ΕΔΕΚ πριν γίνει μέλος

Είμαι πάνω από σώματα, πάνω από διαδικασίες, πάνω απ' όλα

Οι πρόσφατες επιθέσεις της κομματικής γραφειοκρατίας ενάντια σε αριστερα στελέχη της Ε.Δ.Ε.Κ. έχουν φτάσει το επίπεδο του παραλογισμού.

Τη στιγμή που το κόμμα μας δίνει την πιο σημαντική μάχη της δεκατετράχρονης ιστορίας του, η έκβαση της οποίας θα 'χει καθοριστική σημασία για το μέλλον της Ε.Δ.Ε.Κ, η τετρανδρία που διοικεί το κόμμα Τάκης Χ' Δημητρίου, Δώρος Θεοδώρου, Αντρέας Φρυδάς και Ρένος Πρέντζας - προχωρεί σε ενέργειες που υποσκάπτουν την υποψηφιότητα Λυσσαρίδη, που υποσκάπτουν την ίδια την ύπαρξη του κόμματος.

Γιατί τι άλλο μπορεί να είναι η απόλυση ένα μήνα πριν τις εκλογές ηγετικού στελέχους και επαγγελματία της Αμμοχώστου που ήταν ο βασικός συντελεστής στην αύξηση των ψήφων του κόμματος στα Κοκκινόχωρια κατά 90%, σε σύγκριση με 10—20% στις άλλες περιοχές,

στις αναπληρωματικές εκλογές του Αυγούστου;

Τι άλλο μπορεί να είναι η αποβολή ηγετικού στελέχους της Κεντρικής Εκτελεστικής Γραμματείας της Σ.Ν. ΕΔΕΝ που ήταν πραγματικός δυναμίτης στη δουλειά για την υποψη-

Έπρεπε να τους είχαμε διώξει από το 76 φιότητα Λυσσαρίδη, ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ ΠΡΙΝ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ;

Μήπως οι Τουμάζος και | Συνέχεια στην 3

ΠΟΙΟΙ ΦΤΑΙΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΙ ΠΛΗΡΩΝΟΥΝ ΤΑ ΣΠΑΣΜΕΝΑ

Οι ηγεσίες των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ—ΣΕΚ πάλι φέτος από μόνες τους αποφάσισαν πόση αύξηση, και τι αιτήματα, θα διεκδικήσουν χιλιάδες εργαζόμενοι, στην ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων.

Ενώ η έλλειψη δημοκρατίας, όσον αφορά την συμμετοχή των εργατών στις αποφάσεις για τον καρταρισμό των αιτημάτων υπάρχει από χρόνια, φέτος οι ηγεσίες των συντεχνιών καλούν τους εργαζόμενους να δεκτούν ριθ αύξησης και τα αιτήματα τους, για τη νέα σύμβαση, να κυμαίνονται γύρω στο ύψος της παραγωγικότητας, για το καλο της εθνικής Οικονομίας, που κυμαίνεται στα 2,5%.

Ζητούν από τους εργάτες να περιορίσουν τις διεκδικήσεις τους και να υποστούν θυσιές (βλ. ομιλία Π. Δίγκλη & Εργατικό βήμα) για να βγει η Εθνική Οικονομία από το τέλμα που έχει πέσει, λες και για το χάλι της οικονομίας φταίνουν οι εργαζόμενοι και όχι οι κεφαλαιοκράτες που έχουν τους πόρους στα χέρια τους και γενικά η κρίση παγκόσμια του καπιταλιστικού συστήματος.

Ας προσπαθήσουμε να δούμε τι είναι αυτή η Εθνική μας Οικονομία, πως καθορίζεται και ποιος φταίει για την κρίση που αντιμετωπίζει σήμερα, για να καταλάβουμε και τι σημαίνει τελικά να κάνουν θυσιές οι εργαζόμενοι για χάρη της.

ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Όσον αφορά την εθνική οικονομία αυτή μετράται από δείκτες. Ο πιο σημαντικός δείκτης μέτρησης της είναι ο **ρυθμός αύξησης του Εθνικού Εισοδήματος** (ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης).

Εθνικό εισόδημα είναι το ολικό ποσό αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται στο τόπο στη διάρκεια ενός χρόνου. Αφτη η παραγωγή παράγεται από τους εργάτες, αλλά δεν ανήκει σ' αυτούς. Ανήκει στους κεφαλαιοκράτες που έχουν όλα τα μέσα παραγωγής στα χέρια τους. Δηλ. όταν οι κεφαλαιοκράτες αυξάνουν τον πλούτο τους με ικανοποιητικούς ρυθμούς, οι αστοί οικονομολόγοι μας λένε ότι ο ρυθμός ανάπτυξης του εθνικού εισοδήματος πάει πολύ καλά.

Εάν όμως οι κεφαλαιοκράτες συναντούν πρόβλημα στη σωσ-ρειαση των κεφαλαίων τότε λένε ότι η οικονομία μας αντιμετωπίζει κρίση.

Ένας άλλος σημαντικός δείκτης της Εθνικής οικονομίας είναι η **πορεία των επενδύσεων**.

Η πορεία των επενδύσεων είναι ρυθμός με τον οποίο οι κεφαλαιοκράτες είναι διαθετικοί να επενδύουν τα κεφάλαιά τους στους διάφορους τομείς της οικονομίας. Αυτό είναι ολοφάνερο ότι καθορίζεται από τις διαθέσεις των κεφαλαιστών.

Εάν ο κεφαλαιοκράτης πιστεύει ότι οι συνθήκες που επικρατούν στον τόπο είναι ευνοϊκές για επένδυση των κεφαλαίων του και ότι η επένδυση αφτη αποφέρει κέρδη τότε θα επενδύει με ψηλούς ρυθμούς. Όμως αν συμβαίνει το αντίθετο, προτιμά να τοποθετήσει τα κεφάλαιά του σε ξένες τράπεζες και δεν επενδύει σε τομείς της οικονομίας διότι τα κέρδη δεν θα είναι εγγυημένα, ούτε τόσα όσα θαθελε. Δηλ. και αφοτος ο δείκτης της κατάστασης της οικονομίας στην ουσία μετρά μόνο την κατάσταση και τις προοπτικές των κεφαλαιοκρατών για αύξηση των κερδών τους.

Το κατα κεφαλή εισόδημα είναι ένας άλλος δείκτης μέτρησης της κατάστασης στην οικονομία, αλλά και αφοτος δεν δίνει μια καθαρή εικόνα του βιοτικού επιπέδου των μαζών. Φτάνουν μάλιστα στο σημείο να λένε ότι ένας εργάτης και ο εργοδότης του έχουν εισόδημα £1000 κατά μέσο όρο τον μήνα. Μα ο εργάτης μπορεί να παίρνει £100—200 τον μήνα και ο μάστρας του £1800—1900. Δηλ. η κατανομή του Εθνικού Εισοδήματος δεν στηρίζεται και ούτε ρυθμίζεται από την τάξη των εργατοϋπαλλήλων που παρέχουν αφοτος το εισόδημα.

Απο αφα τα αδρα, βγαίνει το συμπέρασμα ότι: Όταν η Εθνική Οικονομία πηγαίνει καλά αυτο απλως σημαίνει ότι τα κέρδη και τα κεφάλαια των κεφαλαιστών πάνε καλά.

ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΕΣ: ΠΟΣΟ ΕΘΝΙΚΗ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ;

Η Οικονομία μας έχει πάψει προ πολλού να είναι κλειστή μέσα σε στενα εθνικά πλαίσια. Οι πολυεθνικές των πετρελαίων, οι εταιρείες αναψυκτικών, οι μεγάλοι εμπόροι και εισαγωγείς, οι πολυεθνικές των μεταλλείων, όλες αφτες έγιναν μονοπωλιακές καταστάσεις, απομίζου τον πλούτο του τόπου και τα κέρδη ή τα κεφάλαια φεύγουν στις μητροπόλεις των εταιρειών.

Αφου οι κυριότεροι τομείς της οικονομίας ελέγχονται από πολυεθνικές και ξένα μονοπώλια πως θα είναι δυνατό αφτες οι εταιρείες να θελήσουν να ελαττώσουν τα κέρδη τους για το καλο της δικής μας οικονομίας; Και για ποιο εθνικο μας συμφέρον μας μιλουν, όταν η οικονομία βρίσκεται στα χέρια των ξένων;

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ—Π. ΔΙΓΚΛΗΣ

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η οικονομία, σύμφωνα με την εισήγηση στο Εκτελεστικο Συμβούλιο της ΠΕΟ από τον κ. Δίγκλη είναι: α) πτώση στις επενδύσεις, β) ελλείμματα στο εμπορικο ισοζύγιο γ) ελλείμματα στους προϋπολογισμούς.

Ο κ. Δίγκλης για να δικαιολογήσει την στάση της ΠΕΟ όσον αφορά την «αγοποίηση» των μισθών και αύξηση τους μόνο στο 2,5% λέγει ότι η οικονομία μας αντιμετωπίζει αφα τα προβλήματα. Όμως ποιος φταίει για αφα ο κ. Δίγκλης δεν μας αναφέρει.

α) Υπάρχει λέει ο κ. Δίγκλης **πτώση στις επενδύσεις**. Μα για να μην επενδύουν οι κεφαλαιοκράτες πιστεύουν ότι οι συνθήκες που επικρατούν στο τόπο και γενικά η παγκόσμια κρίση του καπιταλισμου δεν θα τους αποφέρει τα κέρδη που θέλουν.

β) **Έλλειμμα στο εμπορικο ισοζύγιο** σημαίνει ότι τα Κυπριακα προϊόντα δεν είναι συναγωνιστικά στη διεθνη αγορά. Αν ένα προϊόν είναι ασυναγώνιστο ή όχι, αυτο δεν εξαρτάται από τον εργάτη, ο οποίος απλως κάνει ότι του λεν: καθορίζεται από τη σχέση εργατών-τεχνολογίας, που καθορίζεται από τους κεφαλαιοκράτες.

γ) **Ελλείμματα στους προϋπολογισμούς**. Μα αν κοιτάξουμε τα τελευταία χρόνια τα σκάνδαλα που ξέσπασαν στην οικονομία μας είναι εύκολο να καταλάβουμε που οφείλονται αφα τα ελλείμματα (80 εκ. στο Συνεργατισμο, 100 εκ. Airbus, 23 εκατ. ΞΕΚΤΕ κ.α.).

Για όλα αφα φταιν οι ίδιοι οι κεφαλαιοκράτες που παίρνουν τις αποφάσεις αν είναι φρόνιμο να επενδύουν ή όχι, και που δεν κάνουν καλο προγραμματισμο διάθεσης των εμπορευμάτων, που δεν μπορούν να οργανώσουν την παραγωγή τους.

Πως μπορούν λοιπον οι ηγέτες των Συντεχνιών να μας ζητουν να επιμισθούμε τα βάρη της κρίσης της οικονομίας; Μα οι εργάτες δεν έχουν κανένα λόγο ούτε πάνω στην κίνηση των κεφαλαίων ούτε στην παραγωγή ούτε στη διάθεση των προϊόντων. Αφα όλα βρίσκονται στα χέρια των κεφαλαιστών και μόνοι τους τα διαχειρίζονται. Και μόνο όταν δουν ότι δεν βγάλουν τα κέρδη που έπρεπε να βγάλουν ζητουν θυσιές από τους εργάτες. Δεν υπάρχει καμία δικαιολογία της άποψης ότι οι εργάτες πρέπει να θυσιάσονται για να διαφυλάτουν τα κέρδη των κεφαλαιστών.

Η ΚΡΙΣΗ

Η κρίση που υπάρχει στην οικονομία μας δεν μπορεί να διορθωθεί μέσα από το καπιταλισμο. Η Κύπρος είναι ένας μικρος τόπος και δεν αποτελεί τον ομφαλο της γης. Έτσι, όσον αφορά την οικονομία μας αφα

πρέπει να την δούμε μέσα στην παγκόσμια κρίση του καπιταλιστικού συστήματος. Ο καπιταλισμος παγκόσμια έχει φτάσει στο τελευταίο του σκαλι προφοράς. Τώρα άρχισε να χρεωκόπα και να παίρνει πίσω αφα που έχει δώσει.

Η αναρχία στην παραγωγή που επικρατεί παγκόσμια, η υπερπαραγωγή προϊόντων, το ρυτίπημα του βιοτικού επιπέδου του λαου, οι στρατιές των εκατομμυρίων των ανέργων, δείχνουν ότι ο καπιταλισμος δεν μπορεί να προσφέρει τίποτα άλλο.

Δουλειά του εργάτη δεν είναι να θυσιάσει για να σώσει αυτο το σύστημα αλλα να το ανατρέψει διότι δεν μπορεί να του προσφέρει τίποτα πια.

Οι ηγεσίες των σοσιαλιστικών οργανώσεων μας λένε ότι οι αυξήσεις στους μισθους και τα μεροκάματα πρέπει να καθοριστούν με βάση την αύξηση της παραγωγικότητας. Τι σημαίνει όμως παραγωγικότητα, και ποια είναι η σχέση με τους μισθους;

Αν ήταν να δώσουμε ένα ορισμο στην παραγωγικότητα θα λέγαμε πως είναι ο μέσος όρος της συνολικής παραγωγής που αναλογεί σε κάθε εργάτη.

Σχετικά με την αύξηση της παραγωγικότητας αξίζει να σημειωθούν τα ακόλουθα:

- 1) Η παραγωγικότητα δεν εξαρτάται από τον ίδιο τον εργαζόμενο. Στο εργοστάσιο δεν είναι ο εργάτης που καθορίζει τον ρυθμο της παραγωγής. Αντίθετα τον ρυθμο τον εργάτη τον καθορίζουν οι μηχανες.
- 2) Την παραγωγικότητα καθορίζει η ποσότητα και η ποιότητα των μηχανών που έχει στη διάθεση του ο εργάτης. Τις αποφάσεις για την τεχνολογία παίρνει ο εργοδότης κι όχι οι εργάτες. Έτσι αν η παραγωγικότητα είναι χαμηλή γι' αυτο φταίει αποκλειστικά ο κεφαλαιοκράτης και το σύστημα του, γιατί αδυνατούν να μεταφέρουν αρκετες και καλύτερες μηχανες για κάθε εργαζόμενο.
- 3) Για να αυξήσουν την παραγωγικότητα και τα κέρδη τους οι κεφαλαιοκράτες συχνά καταφεύγουν στις απολύσεις (έτσι ώστε ένας μικρότερος αριθμος εργατών να παράγει την ίδια τελική ποσότητα). Μετα καυχούνται για την επιτυχία τους σ' αυξήσουν την παραγωγικότητα.

Κρύβουν όμως έτσι ένα γεγονός — το βασικο για την εργατική τάξη. Ότι ενώ αγωνίζονται να αυξήσουν την παραγωγικότητα, αφίνουν από τη μια άτομα δίχως δουλειά κι από την άλλη μηχανες να σκουριάζουν. Τι πιο απλο, από του να βάλουν αφα τα άτομα που κάθονται να δουλεύουν τες μηχανες που παραμένουν αδρανεις κι έτσι να αυξάνεται και η συνολική παραγωγή και το βιοτικό επίπεδο των μαζών.

Το πρόβλημα βέβαια είναι το κέρδος. Δεν συμφέρε αυτο η λύση. Έτσι για χάρη της παραγωγικότητας θυσιάζεται το βιοτικό επίπεδο του εργαζομένου. Αυτο δεν το βλέπουν οι συντεχνίες.

ΔΕΝ ΦΤΑΙΝ ΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΦΤΑΙΕΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το ότι είναι πρόβλημα του ίδιου του συστήματος η πτώση της παραγωγής και η ύφεση της οικονομίας και όχι αποτέλεσμα των αυξήσεων στους μισθους, φαίνεται από το γεγονός πως ενώ στες αναπτυγμένες χώρες οι μισθοί είναι ψηλοί στες υπανάπτυκτες ή αναπτυσσόμενες χώρες οι μισθοί είναι χαμηλοί και η παραγωγικότητα επίσης.

Η πτώση στην παραγωγικότητα είναι το αποτέλεσμα της κρίσης του καπιταλισμου. Οι αστοί φορτώνουν αυτη την κρίση στους ώμους των εργατών. Προσπαθούν σαν πρώτο βήμα να συνδέσουν τους μισθους με την παραγωγικότητα και να δικαιολογήσουν την αποτυχία τους σαν αποτέλεσμα των αυξήσεων στα ωφελήματα των εργαζομένων. Δεν λύεται το πρόβλημα με την παγοποίηση των μισθών ή με μια αύξηση 2,5%, όση η παραγωγικότητα τους. Μελλοντικά οι αστοί θα ζητουν παραπάνω θυσιές από τους εργάτες

για να διαφυλάξουν τα κέρδη τους. Οι τομείς που είχαν πρόβλημα, π.χ. τομείς που έχουν πέσει οι επενδύσεις, πάλι θα έχουν πρόβλημα άσχετα με πόσος περιορισμος θα γίνει στους μισθους, ενώ οι τομείς που είχαν κέρδη θα τα αυξήσουν ακόμα παραπάνω σαν αποτέλεσμα του περιορισμου των αυξήσεων σε 2,5%.

Αποκλειστικο ενδιαφέρον και μοναδικο κριτήριο των συντεχνιών θάρπρεπε νάταν η διατήρηση και αύξηση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων. Θάρπρεπε πρώτα απ' όλα να δουν το θέμα των μίνιμουμ μεροκαμάτων, το γεγονός πως υπάρχουν εργάτες κι εργάτριες που ζουν με £65 τον μήνα, το γεγονός πως η τιμαριθμική αναπροσαρμογή κάθε εξάμηνο σημαίνει πως για έξι μήνες το πραγματικο εισόδημα είναι μειωμένο, και ακόμα, πως σε μια σειρά από επαγγέλματα δεν υπάρχει τιμαριθμικο.

Θάρπρεπε οι συντεχνίες να δουν πως να εξυπηρετουν τα συμφέροντα των εργατών, κι όχι τα συμφέροντα των εργοδοτών στο όνομα δήθεν της εθνικής οικονομίας.

ΟΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΚΡΑΤΕΣ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΜΟΝΟ ΤΑ ΚΕΡΗ ΤΟΥΣ ΚΙ ΟΧΙ ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Λύση για το πρόβλημα της παραγωγής και της οικονομίας γενικά είναι η εισαγωγή νέας τεχνολογίας. Στον καπιταλισμο αυτο σημαίνει ανεργία. Οι αστοί θα μπορούσαν να διατηρήσουν το εργατικό δυναμικο τους περιορίζοντας τες εργάσιμες ώρες με τον ίδιο μισθο. Η οικονομία θα αναπτυσσόταν με πιο ραγδαίους ρυθμούς. Οι αστοί βέβαια θα είχαν πιο λογικά κέρδη με αυτη την μεθοδο αλλα όχι τόσα όσα θα έχουν αν απολύσουν εργάτες αντι να μειώσουν τες εργάσιμες ώρες. Αυτες οι απολύσεις άρχισαν να γίνονται ήδη και πολλές βιομηχανίες απολύουν προσωπικο με την δικαιολογία ότι δεν υπάρχουν δουλειες με σκοπο τους να ξαναπρολάβουν με πιο χαμηλο μισθο σε περιόδους ανάκαμψης. Γι' αυτο οι εργάτες πρέπει να αντισταθούν δυναμικά σε αυτη την νοοτροπία και μεθοδο των κεφαλαιστών. Η λύση βρίσκεται στα χέρια των αστών. Αυ-

το όμως που τους εμποδίζει είναι το κέρδος. Για την κρίση φταιν λοιπον οι αστοί που διαχειρίζονται όλα τα μέσα της οικονομίας. Στο χέρι τους είναι να την επαναδραστηριοποιήσουν. Δεν το κάνουν όμως αυτο διότι σκέφτονται μόνο τα κέρδη τους και όχι το καλο της οικονομίας.

Να ζητουν επομένως οι συντεχνίες από τους εργαζόμενους να υποστούν θυσιές για την οικονομία είναι εξωφρενικο. Το πιο λογικο θα ήταν να δεκτούν οι κεφαλαιοκράτες μια μικρότερη αύξηση στα κέρδη τους για να πάει η οικονομία μπροστα.

Να που οδηγα τες συντεχνίες και ειδικα την ηγεσία του ΑΚΕΛ — η αποδοχή του καπιταλισμου σαν το αναμφισβήτητο σύστημα. Εφόσον οι εργοδότες δεν είναι διαβητικοί να κάνουν «θυσιές» για το καλο της οικονομίας του τόπου, τότε σύτρωφοι εργάτες της ΠΕΟ και του ΑΚΕΛ θα έπρεπε να μπει κάτω στην ημερήσια διάταξη η ανατροπή των κεφαλαιοκρατών.

Αλέξης Ιωάννου

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Δημοσιεύουμε την ακόλουθη επιστολή που πήραμε από υποστηρικτική της εφημερίδας μας

ΤΩΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

είναι η κοινωνική ευημερία, η ισοτιμία μεταξύ όλων, το σταμάτημα της εκμετάλλευσης του ανθρώπου από άνθρωπο.

Λέει συγκεκριμένα ο Μάρξ: Ας τρέμουν οι κυρίαρχες τάξεις μπροστα σε μια κομμουνιστική επανάσταση. Οι προλετάριοι δεν έχουν να χάσουν μ' αυτην τίποτε, εκτος απ' τις αλυσίδες τους, έχουν να κερδίσουν ένα κόσμο ολόκληρο. Προλετάριοι όλων των χωρών ενωθείτε!

Τα Χριστούγεννα λοιπον του 82 η ηγεσία του ΑΚΕΛ έκανε το θαύμα. Με μια και μόνη κάρτα, άφησε την κυπριακή αστική τάξη να τρέμει και αφου έσπασε τις αλυσίδες που έδεναν την Κυπριακή εργατική τάξη έκαμε την κομμουνιστική επανάσταση φέρνοντας τη σιγουρία, την ασφάλεια και την ευημερία. Κι όλα αφα χωρίς κανένα κόπο, χωρίς καμία αιματοχυσία, μόνο με τα έξοδα ενός τυπογραφείου.

Τύφλα νάχει ο Μάρξ. Που να ξέρει αυτοσ τον 19ο αιώνα που έζησε τι μπορεί να γίνει τα Χριστούγεννα του 82.

Α.Ρ. Λευκωσία

Οι στόχοι των Μαρξιστών

ΥΠΟΝΟΜΕΥΟΥΝ ΤΟ ΚΟΜΜΑ

Συνέχεια από την 1
Καλαφάτης ήταν «πράκτορες», «διασπαστές», «φραξιονιστές» και τα παρόμοια όπως ήταν και οι δεκάδες προηγούμενοι στη Λευκωσία, Πάφο και Λεμεσό που αποβλήθηκαν το 1980 και 1981; Μα τότε γιατί δεν απομονώθηκαν οι Τουμάζος και Καλαφάτης ποιο πριν; Η καλύτερα, γιατί δεν περιμεγα η γραφειοκρατία ακόμα λίγες μέρες για να τους υποβάλει μετα τις 13 του Φεβράρη; Μήπως 3-4 βδομάδες ήταν αρκετές γι' αυτά «τα τέρατα» για να καταστρέψουν το κόμμα;

Τα γεγονότα μιλούν από μόνο τους:

Η ενδοκομματική διαμάχη στη Λάρνακα (Αμμόχωστο ξεκίνησε πριν από 2 χρόνια σχεδόν λίγους μήνες πριν τις βουλευτικές εκλογές του 1981 ο Κρίτων Γεωργιάδης τύπωνε στην ... Αθήνα διαφημιστικό φυλλάδιο με το οποίο καλούσε τους ψηφοφόρους της ΕΔΕΚ να τον ψηφίσουν, παρα την απόφαση του κόμματος να δοθεί σταυρός προτίμησης στο Ρένο Πρέντζα. Αντι να επιβληθούν κυρώσεις στον Κρίτωνα για τις αυθαιρέτες του ενέργειες, τον επέβαλλε η κεντρική ηγεσία του κόμματος σαν επαρχιακό Γραμματέα στην Συνδιάσκεψη της Λάρνακας τον Οκτώβρη του 1981 παρα τις έντονες διαμαρτυρίες ολόκληρης της κομματικής βάσης, που αφορούσαν τις δεξιές τοποθετήσεις και το πρόσωπο του Κρίτωνα Γεωργιάδη.

Την ίδια περίοδο διέλυσαν αυθαίρετα την Επαρχιακή Επιτροπή Αμμοχώστου που απαρτιζόταν από αριστερά στελέχη, πολλα από τα οποία λασπολογήθηκαν και απομονώθηκαν.

Πριν δυο μήνες περίπου, σε μια περίοδο που ήταν επιταχτική η καθοδήγηση της προεκλογικής δουλειάς, ο Ρένος Πρέντζας κατέβαινε στη Λάρνακα για να διαλύσει, ΧΩΡΙΣ ΚΑΜΜΙΑ ΕΞΗΓΗΣΗ την Επαρχιακή Επιτροπή της Λάρνακας.

Από τότε πάλι στόχος ήταν η απομόνωση αριστερών στελεχών και το πέρασμα της δύναμης στα χέρια του Κρίτωνα και των τεσσάρων.

Στο μεταξύ, μέσα στα πλαίσια της «λαϊκής συμφιλίας», γίνονταν απόπειρες προσέγγισης με πραξικοπηματίες που το 1974 συλλάμβαναν και βασάνιζαν στελέχη της ΕΔΕΚ Λάρνακας/Αμμοχώστου.

Αντι να προβληματιστεί η ηγεσία από την φυσιολογική αντίδραση των αριστερών στελεχών και επαγγελματιών του κόμματος — που κρατήθηκε πάντα σε κομματικά πλαίσια πριν τις αποβολές — αντι να πάρει τα μηνύματα που έστειλλαν οι αποχωρήσεις μελών στα Κοκκινοχώρια, προχώρησαν στις αποβολές.

Ταυτόχρονα ξεκίνησε μια χωρίς προηγούμενο εκστρατεία κατατρομοκράτησης της κομματικής βάσης με διαταγές να μην μιλούν (!) καν και να μην δίνουν προεκλογική δουλειά (ούτε αφίσσες!!) σε αριστερά στελέχη.

Στην Πάφο (θυμίζοντας Νότιο Αφρική του απάρτχαϊντ) έφτασαν μέχρι και την ανάρτηση πίνακα στα γραφεία του κόμματος όπου ανακοινούνταν η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ στον Παύλο Σιερεπέκλη, επειδή είναι αδελφός του Ζήνα να Σιερεπέκλη (πρώην Κεντρικού Οργανωτικού Γραμματέα).

Σάν να μην έφταναν όλα αυτά κατα περιεργό τρόπο η από-

λυση Καλαφάτη-αποβολή Τουμάζου διαρρέουν στην τηλεόραση και τις εφημερίδες.

Τα κίνητρα της τετρανδρίας, όσον κι αν παραλογίζεται τελικά, δεν είναι δύσκολο να τα διαγνώσει κανένας φτάνει να προστρέξει στα πρόσφατα γεγονότα:

Οι τέσσερις πρωτοστάτησαν στην πολιτική εγκατάλειψη των αρχών και διακηρύξεων της ΕΔΕΚ, προμηθεύοντας συνεχώς τον Λυσσαρίδη με λανθασμένες πληροφορίες και «προστατεύοντας» τον (απομονώσεις, αποβολές, διάλυση Ομάδων, Βάσεις και άλλων οργάνων) από τις εκτιμήσεις, τις απόψεις και επιθυμίες της βάσης.

Ας θυμηθούμε πως ο Δώρος Θεοδώρου κατηγορούσε σαν ηττοπαθή και υπονομευτή του κόμματος όποιον δεν συμφωνούσε μαζί του ότι η ΕΔΕΚ θα εξασφάλιζε στις εκλογές του 81 το 25.8(!) των ψήφων. (Ο ίδιος -ας σημειωθεί - πήρε στην περιοχή του 3.1/2%!!).

Μέχρι πρόσφατα διαβεβαίωναν τον Λυσσαρίδη για μαζική στροφή των συναγερμικών στην ΕΔΕΚ. Πίστεψαν, μαζί τους κι ο Πρόεδρος του κόμματος, πως θα είχαν την υποστήριξη του Αρχιεπισκόπου και των τριών ασήμαντων κομμάτων του κέντρου και πως έτσι ήταν σχεδόν σίγουρο το πέρασμα του Λυσσαρίδη στο δεύτερο γύρω φτάνει μόνο να τονίζονταν η «υπερκομματικότητα» του και να έκανε μια νέα κίνηση προς τα δεξιά.

Αντίθετα, η Σοσ. Εκφραση προειδοποιούσε πως τέτοιες συμμαχίες ήταν επιζήμιες ακόμα και αν επιτυγχάνονταν - πράγμα αμφίβολο. Οι προβλέψεις μας επιβεβαιώθηκαν: Η ΝΕ.ΔΗ.ΠΑ συντάσσεται με τον Συναγερμό, ο «Κήρυκας» του πρώην «συμμάχου» Τάσου Παπαδόπουλου κηρύσσει τον αντι-Λυσσαριδισμό, αντι-Εδεκτισμό όσο κι η Κοινοπραξία, το ΠΑ.ΜΕ δεν έχει ακόμα, μέχρι τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, ανακοινώσει τις προθέσεις του κι ο «εδεκτίης» Αρχιεπίσκοπος (που λιβάνιζαν «Τα Νέα» για μια ολόκληρη περίοδο) συντάσσεται παρασκηνακά με την κοινοπραξία ποντάροντας - όπως το βλέπει τώρα - στο «σίγουρο άλογο». Στο μεταξύ η Δημοκρίτηση του ΚΕΜΑ έδινε στην ΕΔΕΚ το 13% των ψήφων.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, και προβλέποντας την οργή της κομματικής βάσης μετα τις εκλογές, η τετρανδρία αποφάσισε (με βαρυ τίμημα την υποσκαψη της υποψηφιότητας Λυσσαρίδη) το πρόσφατο άγριο κυνήγιο αριστερών μέσα στο κόμμα.

Μ' αυτή την ενέργεια νομίζουν ότι θα δημιουργήσουν άλλοι για μια πιθανή «αποτυχία» της ΕΔΕΚ στις εκλογές («τα φταίει όλα η Αριστερή Πτέρυγα») απομακρύνοντας ταυτόχρονα αυτούς που σίγουρα και φυσιολογικά θα ζητήσουν εξηγήσεις και θα κριτικάρουν τα εκλογικά αποτελέσματα.

Για μας, όμως, ακόμα κι ένα 13% (που μας δίνει μια Δημοσκοπήση αμφίβολης ακόμα εγκυρότητας) θα μπορούσε να αποτελέσει νίκη της ΕΔΕΚ. Θα μπορούσε να ποτελέσει ένα νέο αποφασιστικό βήμα προς τα μπρος, φτάνει να απομακρύνονταν οι διασπαστές και υπονομευτές από το κόμμα, φτάνει να ξαναχτιζόνταν οι Ομάδες Βάσης και τα δημοκρατικά όργανα καθοδή-

γησης, φτάνει τέλος, να αντιστρέφονταν η δεξιά στροφή με την προβολή ενός πειστικού στις μάζες, ριζοσπαστικού σοσιαλιστικού προγράμματος.

Εμείς δεν θα προδικάσουμε τα αποτελέσματα των εκλογών. Γίνονται μέσα σε συνθήκες τόσο ευνοϊκές για την ΕΔΕΚ που δεν θα έπρεπε να αποκλεισθούν ακόμα και το πέρασμα του υποψηφίου του κόμματος στο δεύτερο γύρο. Ο Λυσσαρίδης βρίσκεται αντιμέτωπος με δυο δεξιούς υποψηφίους, τον ένα δοκιμασμένο για χρόνια «ανάξιο» και τον άλλο αρχηγό του κόμματος των «πολιτικοποιημένων» πραξικοπηματιών. Βρισκόμαστε σε μια εποχή παγκόσμιας κρίσης του καπιταλισμού, βαθιαιμματος της οικονομικής ύφεσης στην Κύπρο ενώ κλείνουμε την 20ετία του αδιεξόδου του Κυπριακού ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕ Η ΔΕΞΙΑ. Την ίδια περίοδο η Ευρώπη συνταράσσεται από ένα πρωτοφανή σοσιαλιστικό σίφουνα και μια χωρίς προηγούμενο (για τη Δύση) όξυνση της ταξικής πάλης.

Η προεκλογική πολιτική που διάλεξε η ηγεσία του κόμματος κι οι γραφειοκρατικές, διχτατορικές μανούβρες και διαδικασίες που ακολουθεί η τετρανδρία στερούν από το κόμμα μας την πλήρη εκμετάλλευση αυτών των ευνοϊκών συνθηκών.

Εμείς όμως δηλώνουμε και μέσα από αυτές τις στήλες πως θα κάνουμε το παν για την εκλογική επιτυχία του κόμματος. Για μας δεν χωρούν σήμερα απογοητεύσεις, αποχωρήσεις και λευκοί ψήφοι. Ακόμα περισσότεροι δεν χωρούν ΔΗΛΩΣΕΙΣ υποστήριξης της υποψηφιότητας Κυπριανού που αν γβει ξανά πρόεδρος δεν μπορεί παρα να χυπηθεί το εργατικό κίνημα και να συγκροτηθεί με την εργατική τάξη.

Η τετρανδρία ποντάρει σήμερα με κυνισμό στην απογοήτευση των αγωνιστών της ΕΔΕΚ. Αποβάλλει αριστερούς από το κόμμα για να συνεχίσει να κρατά την ηγεσία στα χέρια της μετα της εκλογές. Προτίμα όμως τις εθελοντικές αποχωρήσεις.

ΠΡΟΤΙΜΑ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΤΙΕΔΕΚΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ!

Τις προτιμά γιατί έτσι μπορεί να διαβάλλει κι από πάνω τους απολυόμενους τους αποβαλλόμενους και τους αποχωρούντες σκεπάζοντας τις εννοχές της και μαυρίζοντας τους αριστερούς στις συνειδήσεις της βάσης της ΕΔΕΚ.

Σύντροφοι, ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΝΕΝΑΣ ΝΑ ΚΑΜΕΙ ΑΥΤΗ ΤΗ ΧΑΡΗ ΣΤΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ!

Οι αριστεροί πρέπει να πάρουν τον προεκλογικό αγώνα στα χέρια τους.

Μόνο έτσι θα μπορέσουμε μετά τις εκλογές να δώσουμε ένα γερό μάθημα στους γραφειοκράτες ξεκαθαρίζοντας το κόμμα απ' αυτούς κι επιστρέφοντας το στην εργατική τάξη και στο σοσιαλισμό όπου πραγματικά ανήκει.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝ. Γ. ΤΟΥΜΑΖΟΥ

Τες τελευταίες μέρες γράφτηκε στον τύπο ότι αποβλήθηκα από τις τάξεις της ΕΔΕΚ, ενώ αφηνόταν σκόπιμα να νοηθεί ότι διαφωνώ με την υποψηφιότητα Λυσσαρίδη.

Επειδή αυτά δεν αντιπροσωπεύουν την αλήθεια, θέλω να δηλώσω ότι την αποβολή μου την θεωρώ άκυρη και αντικανονική: Η τετρανδρία - Τάκης Χ' Δημητρίου, Δώρος Θεοδώρου, Ρένος Πρέντζας, Ανδρέας Φρυδάς - που αποφάσισε την αποβολή μου αντιπροσωπεύουν την Κεντρική Γραμματεία του κόμματος, δεν έχει κανένα δικαίωμα με βάση το καταστατικό να προβεί σε μια τέτοια ενέργεια, πράγμα που καθιστά την απόφαση άκυρη και έξω από κάθε δημοκρατική διαδικασία.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια ξεκίνησε μια λυσοσμένη επίθεση της Δεξιάς του Κόμματος εναντίον των Αριστερών στελεχών και εναντίον των Αριστερών ιδεών μέσα στο Κόμμα. Αποτέλεσμα τούτου ήταν η διάλυση των Επαρχιακών Επιτροπών Λεμεσού - Πάφου - Λάρνακας - Αμμοχώστου και η προσπάθεια απομόνωσης των Αριστερών στελεχών που πλαισίωσαν αυτά τα όργανα. Συγκεκριμένα στην Λάρνακα - Αμμόχωστο που ήμουν επαγγελματίας του Κόμματος και Επαρχιακός Οργανωτικός της Επαρχιακής Οργάνωσης Λάρνακας, βλέπαμε καθημερινά τη δικτατορεία από τα κεντρικά στελέχη όπως τον Δ. Θεοδώρου και Ρένο Πρέντζα. Αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών των δυο ήτο η διάλυση της Επαρχιακής Επιτροπής Αμμοχώστου, η δικτατορική επιβολή του Κρίτωνα Γεωργιάδη στην συνδιάσκεψη Λάρνακας το 1981, σαν Επαρχιακού Γραμματέα παρά τη σαφή αντίθεση της πλειοψηφίας των συνέδρων και ενάντια στις διαθήσεις όλης της κομματικής βάσης στην επαρχία. Χαρακτηριστικό της δικτατορικής νοοτροπίας του Ρένου Πρέντζα ήταν η συγκεκριμένη ενέργεια του πριν δυο μήνες, που όπως ο ίδιος είπε: «πάνω από σώματα, πάνω από διαδικασίες, πάνω απ' όλα» διέλυσε εθελοντικά την Επαρχιακή Επιτροπή Λάρνακας.

Αποτέλεσμα όλων τούτων είναι η απογοήτευση των στελεχών και προβληματισμένων μελών του Κόμματος πράγμα που έχει σαν συνέπεια, ο ένας μετά τον άλλο να δηλώνουν ότι διαχωρίζουν την θέση τους από την ηγεσία του Κόμματος και την δεξιά στροφή που ακολουθεί σήμερα. Σε όλα τα πιο πάνω ως προσησθόν και τα διάφορα κρούσματα στροφής προς τον Συναγερμό που παρατηρήθηκαν κατά καιρούς στις

δυο επαρχίες, δηλωτικό της δεξιάς στροφής της ηγεσίας του κόμματος, παρά τις έντονες διαμαρτυρίες και την αντίθεση της κομματικής βάσης!

Σαν τελευταίο κρούσμα είχαμε το διώξιμο του σύντροφου Α. Καλαφάτη από το πόστο του επαγγελματία, από τον Δώρο Θεοδώρου, μέσω τηλεφώνου χωρίς να παρθεί οποιαδήποτε απόφαση από κανένα σώμα.

Επιστάγασμα των διωγμών των αριστερών στελεχών μέσα στο κόμμα είναι και η προσπάθεια των τεσσάρων για αποβολή μου ένα μήνα πριν από τις εκλογές. Όλες αυτές οι ενέργειες της τετρανδρίας έρχονται να υποσκάψουν φανερά την υποψηφιότητα του Β. Λυσσαρίδη για την προεδρία και να τινάξουν την προεκλογική του καμπάνια στον αέρα.

Τα στελέχη και μέλη του κόμματος δεν πρέπει να απογοητευτούν από την πολιτική και τις ενέργειες αυτές της ηγεσίας και να αποσυρτούν αφήνοντας αυτούς τους ανθρώπους να αλύουν το Κόμμα, χαρίζοντας τους την Ιστορία της ΕΔΕΚ που έγραψε η ίδια η βάση. Το Σ.Κ. ΕΔΕΚ καθιερώθηκε στον Κυπριακό χώρο σαν το δεύτερο μαζικό Αριστερό Κόμμα λόγω της αγωνιστικής του στάσης τόσο πριν από το πραξικόπημα όσο και κατά τη διάρκεια του και μετά από αυτό. Η στροφή που σήμερα κάνει η ηγεσία προς τα δεξιά, δεν έχει να κάνει τίποτα με την ιστορία του Κόμματος και τις παραδόσεις του. Γι αυτό καλώ όλα τα απογοητευμένα και προβληματισμένα στελέχη να παραμείνουν μέσα στις τάξεις της ΕΔΕΚ και συσπειρωμένοι γύρω από τις Αριστερές δυνάμεις που παλεύουν μέσα στο Κόμμα να παλαίψουμε όλοι για την υποψηφιότητα Λυσσαρίδη που προβάλλει σαν η μόνη εναλλακτική λύση σήμερα.

Σήμερα, περισσότερο από κάθε τι άλλο προέχει η ενότητα του Κόμματος και η δουλειά μας για την υποψηφιότητα που προβάλλει το Κόμμα. Μέσα από την μάχη των εκλογών πρέπει η ΕΔΕΚ να βγει δυναμωμένη για να μπορέσουμε αύριο, μετά τις εκλογές, με αυξημένες δυνάμεις και ρηθκό να παλαίψουμε για εξυγίανση του Κόμματος από τους γραφειοκράτες και τους πράκτορες της Αστικής τάξης και για επαναφορά του στον Μαρξισμό και στην Εργατική τάξη, στην οποία ανήκει πραγματικά η ΕΔΕΚ.

Γιάννης Τουμάζος
Πρώην Επαρχιακός Οργανωτικός Γραμματέας Λάρνακας, Μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου και της Κεντρικής Γραμματείας της Σ.Ν. ΕΔΕΚ.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο

ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ ΤΟΥΜΑΖΟΣ

Ο σύντροφος Τουμάζος, που είναι πασίγνωστος σ' ολόκληρη την κομματική βάση σαν Μάζος, μπορεί να θεωρηθεί σαν ένα από τα πιο δραστήρια στελέχη της ΕΔΕΚ.

Ήταν ενεργό στέλεχος του «ΑΓΩΝΑ» Αθηνών από το 1977. Κανονικό μέλος του Κόμματος έγινε το 1978. Ήταν επαγγελματίας του κόμματος στην Λάρνακα ολόκληρο το 1981. Το 1981 εκλέχτηκε και σαν Επαρχιακός Οργανωτικός Γραμματέας της Σ.Ν. ΕΔΕΚ Λάρνακας, Επαρχιακός Οργ. Γρ. του Σ.Κ. ΕΔΕΚ Λάρνακας και μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου της Σ.Ν. ΕΔΕΚ και της Κεντρικής Εκτελεστικής Γραμματείας.

Έπεσε σε «δυσμένεια» όταν αντιστάθηκε στην επιβολή του Κρίτωνα Γεωργιάδη σαν Επαρχιακού Γραμματέα Λάρνακας κι όταν αργότερα διαφώνησε μέσα στα σώματα της Νεολαίας - όπως είχε κάθε δημοκρατικό δικαίωμα, κατοχυρωμένο από το καταστατικό του Κόμματος - με την δεξιά στροφή του κόμματος.

ΣΥΝΤΡΟΦΕ ΚΑΛΑΦΑΤΗ

Καλούμε το σύντροφο Αντρέα Καλαφάτη να μη χάσει τη σκληρή δουλειά δεκα χρόνων στην υπηρεσία του εργατικού κινήματος στην αστική τάξη και τους ρεφορμιστές. Καλούμε το σύντροφο να ανακαλέσει τη δήλωση του και να ενώσει τις δυνάμεις του με τα αριστερά στελέχη της ΕΔΕΚ που παλεύουν για την εξυγίανση του Κόμματος κι επιστροφή του στις αγωνιστικές παραδόσεις για τις οποίες πάλεψε μια ολόκληρη ζωή. Τον καλούμε τέ-

λος να υποστηρίξει την υποψηφιότητα Λυσσαρίδη, παραμερίζοντας την φυσιολογική πικρία και απογοήτευση που του προκάλεσε η απόλυση του, η αποβολή του σύντροφου Τουμάζου και η γενικότερη δεξιά στροφή του κόμματος.

Αυτή η έκδοση της Εκφρασης ελπίζουμε να τον πείσει πως για τις εκλογές του Φεβράρη δεν υπάρχει άλλη επιλογή για την εργατική τάξη και την Αριστερά από τον Βάσο Λυσσαρίδη.

Συνταχτική Επιτροπή Σ.Ε.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΠΑΣΟΚ

Ελλάδα 1981-1982 ή
ο πρώτος Μ.Π. (μετά ΠΑΣΟΚ) χρονos

Η κατάρρευση της δικτατορίας το '74 και η συνειδητοποίηση του εργατικού κινήματος που ήταν αποτέλεσμα της δικτατορίας ανοίξαν το δρόμο για τη δημιουργία και την ανάπτυξη του ΠΑΣΟΚ, που έγινε ένα μαζικό αριστερό κόμμα. Πάρα πέρα, η ανάπτυξη του αγωνιστικού κύματος που εξαπόλυσε η εργατική τάξη, ενάντια στον καπιταλισμό και το μόνιμο πια αποτέλεσμα του, τη βαθειά κι αξεπέραστη κρίση, είχε σαν αποτέλεσμα μια ακόμη πιο μεγάλη στροφή των εργατών προς το ΠΑΣΟΚ. Η τεράστια αριθμητική άνοδος της εργατικής τάξης στην Ελλάδα και η συνειδητοποίηση της δύναμης τους εφερε μια τρομαχτική άνοδο στην αγωνιστικότητα και μαζικοποίηση του ΠΑΣΟΚ και πραγματικά η άνοδος του ΠΑΣΟΚ απ' το '74 ως το '81 ήταν ραγδαία. Το ΠΑΣΟΚ έγινε σ' αναλογία, το πιο μαζικό σοσιαλιστικό κόμμα της Δ. Εβρώπης.

Η οργανική κρίση του παγκόσμιου καπιταλισμού χτύπησε την Ελλάδα αρκετά σκληρά. Ο ελληνικός καπιταλισμός, σα φτωχός κι αδύνατος συγγενής των ανεπτυγμένων χωρών της Δύσης και εξαρτώμενος απ' τα καπρίσια της παγκόσμιας αγοράς, είχε επηρεαστεί πιο πολύ απ' ότι ο καπιταλισμός στις άλλες χώρες της Δ. Εβρώπης. Αφτο μαζί με τις επιδρομές ενάντια στο βιωτικό επίπεδο της εργατικής τάξης, οδήγησε το ΠΑΣΟΚ σ' ένα νέο επίπεδο ριζοσπαστικοποίησης. Έτσι το ΠΑΣΟΚ δεν έγινε μόνο το πιο μαζικό σοσιαλιστικό κόμμα της Δ. Εβρώπης αλλά και το πιο αριστερό υιοθετώντας μια σειρά αριστερών απόψεων και μαρξιστικών θέσεων χωρίς η ηγεσία του να είναι καθόλου μαρξιστική. Αφτη η μετακίνηση της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ προς τ' αριστερά με την υιοθέτηση μιας σειράς μαρξιστικών θέσεων έγινε μ' ένα εμπειρικό τρόπο, αντανακλώντας μονάχα τη συνειδητοποίηση και ριζοσπαστικοποίηση του εργατικού κινήματος χωρίς νάβει καθόλου συνειδητή και μόνιμη κατάσταση και πρακτική. Απο τότε στη πορεία του το ΠΑΣΟΚ είχε διακυμάνσεις, απο τα αριστερά προς τα δεξιά και πάλι πίσω και «ούτω καθ' εξης».

Το ΠΑΣΟΚ ανταποκρινόμενο, πιο καλά απο κάθε άλλο αριστερό σχήμα, στις προσδοκίες της εργατικής τάξης για πραγματική αλλαγή, διεκδικεί τις εκλογές του '81 μ' ένα αρκετά αριστερό πρόγραμμα που τουλάχιστον σκεκόταν πιο αριστερά απ' τα προγράμματα άλλων σοσιαλιστικών κομμάτων της Δ. Εβρώπης. Έτσι οι Έλληνες εργάτες αγάλισαν το ΠΑΣΟΚ και το ανάδειξαν σε πρώτη δύναμη της χώρας. Με την υποστήριξη τους σχημάτισε

τη πρώτη σοσιαλιστική κυβέρνηση της χώρας και μάλιστα αφτοδύναμη. Μετα απ' αφτο η εργατική τάξη περίμενε έτοιμη να βοηθήσει το ΠΑΣΟΚ στη προσπάθεια του για υλοποίηση της αλλαγής, που σύμφωνα με το πρόγραμμα του τη στήριζε στο σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας, δίνοντας έτσι ένα οριστικό τέλος στη κρίση που γεννούσε και διαιώνιζε ο καπιταλισμός.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΗΜΕΡΑ

Ουσιαστικός παράγοντας για τη στροφή των εργαζομένων προς το ΠΑΣΟΚ ήταν οι διάφορες αριστερές θέσεις που έβγαίναν προς τα έξω μαζί με την αγωνιστική του πρακτική. Πολλές φορές ο Α. Παπανδρέου διακήρυσσε ότι η καπιταλιστική κρίση είναι βαθιά και δομική, που όμως δε σήμαινε καθόλου ότι η αστική τάξη διαχειριζόταν λαθασμένα την οικονομία αλλά αντίθετα δε μπορούσε πια να τη διεφθύνει και αναπτύξει. Άλλου τόνιζε ότι το ΠΑΣΟΚ πίστευε στη κοινωνικοποίηση και αφτοδιαχείριση των μέσων παραγωγής απ' τους εργαζόμενους υποστηρίζοντας πολύ σωστά ότι συμμετοχή και μόνο των εργαζομένων στη διαχείριση δεν αλλάζει ουσιαστικά ούτε τη μορφή της επιχείρησης μα ούτε και το σύστημα γενικότερα.

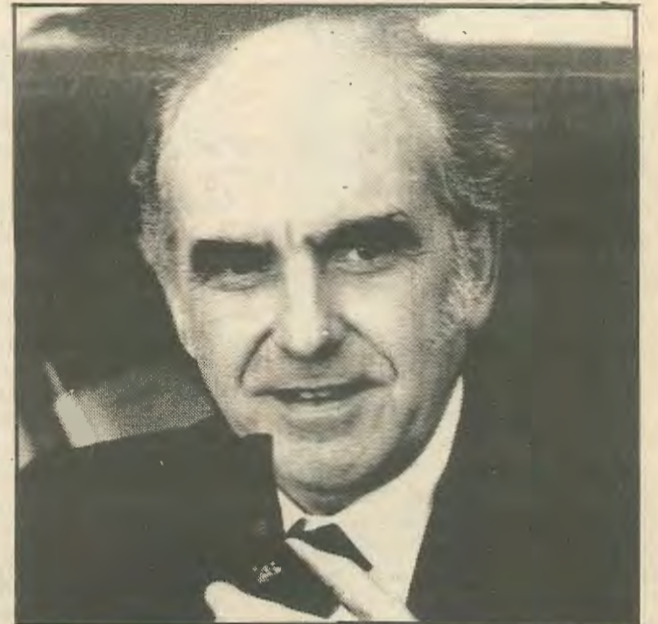
Για να εξηγήσει πάρα πέρα σε συνέντευξη - του στα «νεα» (αθην. εφημ.) στις 3/11/75 ότι το κράτος δεν είναι μηχανισμός εξισορρόπησης των συμφερόντων των διαφόρων τάξεων αλλά ο εκφραστής των συμφερόντων της άρχουσας τάξης. Γράφοντας

τέλος στο βιβλίο του για τη «Μετάβαση στο Σοσιαλισμό» ότι κράτος ταξικά ουδέτερο δε νοείται στα πλαίσια της μαρξιστικής σκέψης. Κι ότι σοσιαλιστική κοινωνία χωρίς κράτος που να εκφράζει την επικυριαρχία των εργαζομένων εργατών - αγροτών - μισθωτών, απλα δε νοείται. Μετα τα πιο πάνω, η δημοσίευση του κυβερνητικού προγράμματος του ΠΑΣΟΚ αποτέλεσε ένα γεγονός ξεχωριστής ποιοτικής σημασίας για το σύνολο του εργατικού κινήματος, γιατί μαζί με τις εκφρασμένες ήδη θέσεις που είχε, επιβεβαίωσε τους εργαζόμενους για τη πραγματική αλλαγή που θα άλλαζε ριζικά τη ζωή τους και που θα στηριζόταν πάνω στο σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας και τη διαχείριση των μέσων παραγωγής απ' τους ίδιους τους εργαζόμενους, εξηγώντας ξεκάθαρα ότι οι δυο αφτοι στόχοι πρέπει να είναι ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ για το

**«Κράτος ταξικά ουδέτερο δε νοείται
στα πλαίσια της μαρξιστικής σκέψης»
Α. Παπαντρέου στη «Μετάβαση
στο Σοσιαλισμό»**

εργατικό κίνημα και απόλυτα ΑΝΑΓΚΑΙΟΙ για να βγει η κοινωνία απο τη κρίση και το αδιέξοδο του καπιταλισμού. Στις προγραμματικές δηλώσεις του Α. Παπανδρέου δήλωνε ξεκάθαρα ότι το ΠΑΣΟΚ δε θα ξεχώριζε τις ενέργειες του σε δυο φάσεις. Πρώτα δηλ. να περιοριστεί σε καλύτερη διαχείριση της κρίσης και αργότερα να ξεκινήσει δομικές αλλαγές. Έλεγε και πολύ σωστά ότι μέτρα που θεωμελιώνουν την αλλαγή, όχι μόνο δεν αντιστρατεύονται αλλά αντίθετα συμβάλλουν στο ξεπέρασμα της κρίσης. Παράλληλα δικαιολογούσε με τρόπο που δεν άφηνε καμία αμφιβολία για τη σπουδαιότητα τους τις κοινωνικοποιήσεις λέγοντας ότι: «Είναι βασικός μοχλός για τη ριζική αναδιάρθρωση της οικονομίας και την εφαρμογή της νέας στρατηγικής για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη» και ότι αποτελούν ταφτόχρονα στοιχείο της αντιμονοπωλιακής και αντιεξαρτησιακής πολιτικής και μέσο προσαρμογής ενάντια στην υπονόμευση της αλλαγής απο τη ντόπια και ξένη ολιγαρχία.

Τα μέτρα τέλος που εξαγγέλονταν στο πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ, όπως σχεδιασμός στη διαδικασία παραγωγής, άνοδος του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων με τιμητική αναπροσαρμογή, μείωση των φορολογικών βαρών, άφησηση στις κοινωνικές δαπάνες και παροχές, καταπολέμηση της γραφειο-

κρατείας, αποκέντρωση, ανάπτυξη της τοπικής αφτοδιοίκησης με κύριο εκφραστή τη λαϊκή συμμετοχή, πραγματική εξουσία στο λαο, κοινωνικοποίησης κάτω απο άμεσο εργατικό έλεγχο, στις τράπεζες και τις ασφαλιστικές εταιρείες, στις επιτηρήσεις κοινής ωφέλειας και το μεγάλο εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο, στις μεγάλες μονάδες και τη βαρεία βιομηχανία (χάλυβα, πετροχημικά, αλουμινίου, χρωμίου, τιμνέντων, λιπασμάτων, φαρμάκων κ.τ.λ. στη βιομηχανία εθνικής άμυνας κ.τ.λ.) είχαν σαν αποτέλεσμα ότι στις εκλογές του '81 οι Έλληνες εργαζόμενοι, έκαναν το ΠΑΣΟΚ το πιο μαζικό και αριστερό σοσιαλιστικό κόμμα της

κα σε διαπραγματεύσεις για καλύτερους όρους μέσα στο ΝΑΤΟ και για μακρόχρονη παραμονή των βάσεων. Η θέση για την αποχώρηση απο την Ε-ΟΚ μετατράπηκε αρχικά σε δημοψήφισμα για τη παραμονή η οχι σ' αφτη, ενω τώρα γίνονται διαπραγματεύσεις, για καλύτερους όρους παραμονής μέσα σ' αφτη. Βέβαια θάταν λάθος να μην αναφέρουμε ότι γενικά ο προσανατολισμός της εξωτερικής πολιτικής της κυβέρνησης του Α. Παπανδρέου είναι πολυ διαφορετικός απο εκείνου της προηγούμενης αστικής κυβέρνησης που κύριο χαρακτηριστικό της ήταν η σχεδόν απόλυτη εξάρτηση απο το παγκόσμιο κεφαλαιοκρατικό κέντρο ελέγχου, τις ΗΠΑ.

Στην εσωτερική πολιτική πήρε μια σειρά απο μέτρα που αναμφίβολα άλλαξαν το πολιτικό πρόσωπο της χώρας. (αναγνώριση εθνικής αντίστασης, ελέφθερος επαναπατρισμός των πολιτικών προσφύγων, αλλαγές στο οικογενιακό δίκαιο όπως πολιτικός γάμος καταργηση της μοιχείας απο ποινικό αδίκημα η πολιτική της αποκέντρωσης που δε δείχνει να πετυχαίνει και πολλά πράγματα και άλλα). Έγινε προσπάθεια για ν' αλλάξει η κατάσταση και στο δημόσιο τομέα με το νόμο για τη δημόσια διοίκηση. Ομως δε φάνηκε να αποδίδει και έτσι επικρατεί μια πολυ περίεργη κατάσταση όπου οι υπουργοί θέλουν αλλά ο μηχανισμός δεν μπορεί να σαμποτάρει. Βήματα έγιναν και στο τομέα του συνδικαλισμού στο σώματα ασφάλειας και το λιμενικό που όμως ανησύχησαν τον Καραμανλή που επέμβηκε για να τα περιορίσει. Στο στρατο ουσιαστικά δεν έγινε τίποτα μια κι η κυβέρνηση παραδέχτηκε ότι η πολιτική δεν έχει θέση στο στρατο, αφήνοντας τον έτσι στα χέρια της κάστας των αξιωματικών που φυσικά δε πρόκειται ν' αλλάξουν τις αστικές τους πεποιθήσεις. Η μόνη ενέργεια ήταν η απόπειρα προσεταιρισμού των αξιωματικών με τη χορήγηση παροχών απ' τη πλευρά της κυβέρνησης (επίδομα κατοικίας) και με τις ψηλές στρατιωτικές δαπάνες. Έτσι εξανέμισε τις ελπίδες των φαντάρων και των κατώτερων αξιωματικών για εκδημοκρατικοποίηση που θα βελτίωνε το κλίμα και τις συνθήκες ζωής των φαντάρων όπως επίσης και το είδος πειθαρχίας και το τρόπο εφαρμογής της («αφτοχτονίες», καψώνια κ.τ.λ.).

Δ. Εβρώπης και αφτοδύναμη κυβέρνηση στην Ελλάδα.

ΟΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η μεγάλη νίκη του ΠΑΣΟΚ και της αριστερας γενικά στις εκλογές του '81 σήμανε την απαρχή μιας νέας περιόδου μεγάλης ιστορικής σημασίας για την Ελλάδα. Το εκπληκτικό 60% των ψήφων που πήρε η αριστερά (48% το ΠΑΣΟΚ) είναι δηλωτικό της αδυναμίας της αστικής τάξης να ξεπεράσει τ' φράγμα των εργαζόμενων ν' αγωνιστούν για μια ριζική αλλαγή για τη ζωή τους και τη κοινωνία. Παράλληλα αποκάλυψε στους ίδιους τους εργαζόμενους, τον εβνοϊκό γιαφτους συσχετισμό των ταξικών δυνάμεων, και τους έδωσε ενθουσιασμό κι εμπιστοσύνη για να προχωρήσουν για μια δικιά τους κυβέρνηση, για τη κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους.

Η πορεία της κυβέρνησης απο τις εκλογές ως τώρα χαρακτηρίστηκε απο μια συνεχή αναθεώρηση προς τα δεξιά όχι μόνο των διακηρύξεων του ΠΑΣΟΚ αλλά και του ίδιου του κυβερνητικού προγράμματος. Στην εξωτερική πολιτική, οι παλιές θέσεις του ΠΑΣΟΚ για αποχώρηση απ' το ΝΑΤΟ και το διώξιμο των βάσεων, που μετατράπηκαν σε μια απλή καταγγελία της συμφωνίας Ρότζιερς, κατάληξαν τελί-

Οι παλιές θέσεις του ΠΑΣΟΚ για συντακτική συνέλευση όπως επίσης οι πρόσφατες διακηρύξεις για δημοψηφίσματα έχουν μπει στο ψυγείο, ενώ ο σεβασμός στο αντιδραστικό συνταγμα έγινε κανόνας.

Τελος στα σοβαρά ζητήματα του κράτους και του προέδρου της δημοκρατίας, η στάση της κυβέρνησης είναι σχεδόν υποδειγματική για την αστική τάξη.

Στον οικονομικό τομέα, η πρώτη σοσιαλιστική κυβέρνηση της χώρας, γενικά ακολούθησε μια πορεία ραγδαίων υποχωρήσεων προς τους βιομήχανους και την αστική τάξη που επιτάχυναν τις αντιδράσεις των εργαζομένων, όχι μόνο ενάντια στους βιομήχανους με απεργίες και καταλήψεις αλλά και ενάντια στην κυβερνητική πολιτική (πχ. ΔΕΗ, Ο.Α. τράπεζες κ.α.). Το αποτέλεσμα είναι να παρουσιάζεται σήμερα ένα αρκετά παραγμένο ταξικό και κοινωνικό κλίμα.

Η απόφαση της κυβέρνησης να στηριχτεί στην ιδιωτική πρωτοβουλία την οδήγησε όπως ήταν φυσικό στη κατάργηση των κοινωνικοποιήσεων (τώρα μιλά για κοινωνικοποιήσεις με εποπτικά συμβούλια) και στην απλόχερη υποστήριξη των βιομηχάνων με νέα κίνητρα και παραχωρήσεις. Αφτη η κατάσταση άνοιξε την όρεξη στην αστική τάξη που ζητά τώρα απ' τη κυβέρνηση να κάνει πιο πολλές υποχωρήσεις.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Ωστόσο η κυβέρνηση πήρε μια σειρά από μέτρα που θεωρούνται σαν παραχωρήσεις για τους εργαζόμενους. Θεσμοθετήθηκε η άδεια των 4 εβδομάδων, ψηφίστηκε ο αντι 330 νόμος που αναιρεί αρκετά την καταπίεση των εργαζομένων και κατοχυρώνει ορισμένα βασικά συνδικαλιστικά δικαιώματα και ελευθερίες. Μείωσε την εργάσιμη βδομάδα κατά μια ώρα έδωσε τις διορθωτικές αφηγήσεις και την Αφτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή - που γι' αφτην ύστερα υπαναχώρησε: μείωσε τα φορολογικά βάρη των εργαζομένων ενώ γιά να καλύψει τις αφηγήσεις των δημοσίων υπαλλήλων και τις κοινωνικές και στρατιωτικές δαπάνες αναγκάστηκε να επιβάλει φόρους και στους βιομήχανους και την ακίνητη περιουσία.

Η φοροδιαφυγή χτυπήθηκε στο μέτρο του δυνατού (20 δισ. δρ.)

Σίγουρα τα μέτρα αυτά ήταν μικρά κι άτολμα έτσι ώστε να μη τρομάζουν τους

βιομήχανους. Φυσικά οι εργαζόμενοι κάθε άλλο παρακανοποιημένοι έμειναν, γιατί βλέπουν τις αφηγήσεις τους να εξανεμίζονται από τον πληθωρισμό και τις δουλειές τους να κινδυνεύουν απ' τις απολύσεις και το κλείσιμο των επιχειρήσεων και

εργοστασίων. Έτσι σε μια σειρά από περιπτώσεις έχουμε κινητοποιήσεις με απεργίες και καταλήψεις προβληματικών επιχειρήσεων και εργοστασίων. π.χ. Βέλκα, Λαδόπουλος, Λάρκο ναφπηγεία Σαλαμίνα κ.α. που ανάγκασαν την κυβέρνηση να χορηγήσει μεγάλα δάνεια και να υποσχεθεί κοινωνικοποίηση.

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ - ΚΡΙΣΗ

Όμως ακόμη κι αφτες οι μικρές παροχές βρήκαν τους βιομήχανους αντίθετους. Αυτό που χρειάζονται είναι η εφαρμογή μιας σκληρής

αντιπληθωριστικής πολιτικής λιτότητας που να χτυπά τους εργαζόμενους. Εκείνο που πραγματικά πανικοβάλλει τους βιομήχανους και τους αστούς είναι η δύναμη του εργατικού κινήματος και η αδυναμία της κυβέρνησης να ελέγξει το εργατικό κίνημα. Φυσικά η κυβέρνηση κατάγγειλε τις εργατικές κινητοποιήσεις και προσπάθησε με απεργοσπαστικούς μηχανισμούς να τις σπάσει. Οι κυβερνητικές αφτες ενέργειες προβληματίζουν και απαγοιτεύουν τους εργαζόμενους που προσωρινα αναστέλλουν μερικές κινητοποιήσεις χωρίς όμως να σταματούν τη πορεία τους και τη ταξική πάλη.

Το αποτέλεσμα μετά από ένα χρόνο διακυβέρνησης από το ΠΑΣΟΚ είναι ότι η ανεργία ο πληθωρισμός υπάρχουν ή δε ανεργία έφτασε το 8%, η βιομηχανική πολιτική ατόνισε, η παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος συνεχίζεται οι επενδύσεις που σχεδιάστηκαν και

ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η αμεσότητα του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού της κοινωνίας, του εδω και τώρα έδωσε τη θέση της στη διαχείριση του καπιταλιστικού συστήματος μέσα στα πλαίσια του αστικού επικοδομήματος. Η ρίζα της πιο πάνω πραγματικότητας βρίσκεται στο χαρακτήρα της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ που είναι αναθεωρητικός και ασταθής και στη γραφειοκρατία που τη πλαισιώνει και τη στηρίζει. Και ενώ η ηγεσία του Α. Παπανδρέου αναθεωρεί τις διακηρύξεις και το προγράμμα του κόμματος συνέχεια προς τα δεξιά, η εργατική τάξη και η βάση του ΠΑΣΟΚ προχωρούν ολοένα και πιο αριστερα απαιτώντας όχι μια πληρωριστική ή αντιπληρωριστική πολιτική στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος αλλά μια σοσιαλιστική πολιτική που μεταφράζεται σε: κοινωνικοποίηση του

εγκρίθηκαν σφάλωσαν και γενικά το μέλλον για το 83 διαγράφεται ζοφερό.

Τίποτε απ' τη πορεία που ακολούθησε στη 14μηνη θητεία στη διακυβέρνηση της χώρας το ΠΑΣΟΚ δε θυμίζει τις διακηρύξεις και προγραμματικές του δηλώσεις. Και σίγουρα τίποτε απ' όλα τούτα δε πραγματοποιούν τις προσδοκίες της εργασίας που στήριξε το ΠΑΣΟΚ. Η σχετική πίστωση χρόνου που του έδωσε η εργατική τάξη, κανονικά δε πρέπει να κάνει το ΠΑΣΟΚ να εφυσυχάζει, γιατί η διάθεση της για πραγματική σοσιαλιστική αλλαγή παραμένη αμείωτη. Τα αποτελέσματα των δημοτικών εκλογών το αποδειχνουν. Η όλη πορεία του ΠΑΣΟΚ που στο διάστημα που πέρασε χαρακτηρίστηκε από μια ανεθεώρηση προς τα δεξιά είχε σαν αποτέλεσμα μετακίνηση του εκλογικού σώματος. Εχτος από ένα πολύ μικρό ποσοστό που επέστρεψε στη δεξιά το μεγαλύτερο μέρος πέρασε στο ΚΚΕ, θέλοντας έτσι να δείξει στο ΠΑΣΟΚ ότι η σοσιαλιστική αλλαγή είναι όχι μόνο ένα απλό αίτημα αλλά η μεγάλη επιταγή που επιβάλλεται απ' την ίδια τη ζωή.

τραπεζικού και πιστωτικού συστήματος κάτω από τον ολοκληρωτικό και αποτελεσματικό έλεγχο των εργαζομένων, κοινωνικοποίηση των 200 βασικών επιχειρήσεων και βιομηχανιών, του μεγάλου εισαγωγικού και εξαγωγικού εμπορίου κάτω από τον άμεσο έλεγχο των εργαζομένων κατάργηση του εμπορίου μυστικού και τον έλεγχο των εργαζομένων στις αποφάσεις και ενέργειες των επιχειρήσεων που δε θα κοινωνικοποιηθούν και σοσιαλιστικό σχεδιασμό της οικονομίας. Το εργατικό κίνημα της χώρας σταμάτησε να τρέφεται με ψευδοαίτημα μέσα στα πλαίσια του συστήματος. Το τραγικό παράδειγμα της Χίλης είναι το πιο κατάλληλο για να το αποφεύγει κανείς. Το εργατικό κίνημα

Πορεία απεργών στο υπουργείο Εργασίας

καταλαβαίνει ότι το καπιταλιστικό σύστημα και επικοδομήμα που το στηρίζει είναι φτιαγμένο έτσι ώστε να μην αφήνει καμία πόρτα για κανένα πέρασμα στο σοσιαλισμό όσο ειρηνικό κι αν είναι γιατί σοσιαλισμός σημαίνει απογύμνωμα της αστικής τάξης από τα μέσα που της χαρίζουν τη δύναμη και τους τρόπους που την ασκεί. Έτσι δεν απομένουν παρα μόνο δυο λύσεις.

Η σοσιαλισμός εδω και τώρα ή διαχείριση του συστήματος βλέποντας και κάνοντας, πρακτική που εφαρμόζει το ΠΑΣΟΚ στην Ελλάδα που σε τελεφταία ανάλυση σημαίνει ότι στηρίζει κανείς την αστική τάξη ενάντια στις επιδιώξεις της εργατικής τάξης.

Αιτία της κατακύλας της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ στην ανεθεώρηση προς τα δεξιά που είναι και ο μόνιμος χαρακτήρας της πολιτικής της κυβέρνησης Παπαντρέου απ' το 81 ως τα σήμερα είναι ο περιεργός τρόπος που η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ απ' τη δημιουργία του αντιλήφθηκε και υιοθέτησε τη ριζοσπαστική διάθεση των μαζών για αλλαγή στη ζωή τους, που φυσικά δεν έγινε δίχως πάλη, ιδιαίτερα από την αριστερή βάση του κόμματος. Έτσι ήταν λοιπόν φυσικό η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ εμπειρικά, μηχανικά, κάτω από την πίεση των συνθηκών και της πάλης από την πλευρά της αριστερής βάσης να υιοθετήσει αριστερή πολιτική, ν' αναγνωρίσει το Μαρξ κ.τ.λ. Όμως αφτη η δι-εργασία δεν ήταν αποτέλεσμα μιας συνειδητής προσπάθειας για κατανόηση της επαναστατικής πάλης και του μαρξισμού. Ήταν ένα παράξενο πάντρεμα μαρξιστικών θέσεων και μιας

σειρας από αναθεωρητικές θέσεις (όπως ειρηνικό πέρασμα στο σοσιαλισμό κ.τ.λ.). Έτσι αφού η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ δεν είχε η ίδια ξεκάθαρη ιδεολογία εφκολα και ανάλογα με τη κατάσταση μεταπηδούσε από τα δεξιά προς τα αριστερα πάλι πίσω και πάει λέγοντας. Κάθε φορά που έκανε μια δεξιά στροφή έπρεπε για να πετύχει και για να μην υπάρχουν αντιδράσεις να πάρει ορισμένα μέτρα. Και αφού δε μπορούσε να δικαιολογήσει τη θέση της με επιχειρήματα μια και της έλειπε η ιδεολογία, τα μέτρα ήταν διοικητικά. Δηλαδή διαγραφε, απόβαλλε όχι μόνο άτομα που αντιδρούσαν αλλά ακόμη και ολάκερες οργανώσεις όπως τοπικές και άλλες. Αλλά είναι τότε δυνατό να σταματήσει κανείς τη κοινωνική εξελιχτική διαδικασία με διοικητικά μέτρα;

Έτσι και τώρα με τη, μεγάλης χρονικής διάρκειας, στροφή προς τα δεξιά που πραγματοποιεί χρειαστηκε να αποβάλει μερικά από τα πιο συνεπή και αγωνιστικά μέλη του κόμματος, συντρόφους που ατσάλωθηκαν μέσα στη φωτιά των εργατικών αγώνων, ελπίζοντας έτσι να σταματήσει τις αντιδράσεις και τον προβληματισμό της κομματικής βάσης.

Το πρόβλημα όμως υπάρχει. Είναι η διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στην εργατική τάξη που θέλει σοσιαλιστική αλλαγή, αφτη που διαλαλούσε το ΠΑΣΟΚ απ' τη δημιουργία του, και στη πολιτική της ταξικής συνεργασίας και καλύτερης διαχείρισης του συστήματος που ακολούθει η κυβέρνηση του Αν. Παπανδρέου.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η βαθεια κρίση δεν είναι απλα ζήτημα κακής λειτουργίας της αγοράς, της προσφοράς και της ζήτησης ή της λαθεμένης πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας. Είναι ζήτημα παραγωγής και επενδύσεων, είναι ζήτημα διανομής του πλούτου ανάμεσα στους εργαζόμενους που τον παράγουν και τους καπιταλιστές που τον μαζεύουν. Γι' αφτο η απόπειρα της κυβέρνησης Παπαντρέου να μεταρρυθμίσει το σύστημα με μια τέτοια δισταχτική πληθωριστική πολιτική, καταδικάζει, διπλα την οικονομία σε στασιμότητα και πληθωρισμό. Έτσι οι εργαζόμενοι μετά από ένα χρόνο αναμονής θ' απαιτήσουν να πληρώσουν τη «καμμένη γη» αφτοι που τη δημιούργησα. Ηδη τα προβλήματα άρχισαν να γίνονται πραγματικότητα. Οι διαπραγματεύσεις για τις συλλογικές συμβάσεις θάναι μια σκληρή δοκιμασία για τη κυβέρνηση και τους αστούς. Παρα το γεγονός ότι η Κυβέρνηση διστάζει να πάρει αντιλαϊκά μέτρα γιατί μια αντίδραση από τους εργαζόμενους είναι κάτι πιο πολύ από πιθανή είναι αναγκασμένη να εντείνει τα μέτρα λιτότητας σε βάρος των εργαζομένων. Ηδη η δραχμή έχει υποτιμηθεί με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις να αρχίσουν να πλήττουν τους εργαζόμενους (κερδοσκοπία σε βάρος τους). Στη πολιτική της λιτότητας οι εργαζόμενοι θ' αντιδράσουν μ' αποτελεσμα να κατηγορηθούν πάλι από τη κυβέρνηση ότι παίζουν το παιγνίδι της δεξιάς, ότι ασκούν οικονομισμό κ.τ.λ. Προβλήματα αντιμετώπιζει επίσης

και με το προϋπολογισμό του 83. Είναι κοινό μυστικό ότι το έλλειμα του τρέχοντος προϋπολογισμού, που η κυβέρνηση προβλέπει να νάναι 320 δισεκ, θα φτάσει κοντα στα 400 δισ. κι αφτο σε περίοδο στασιμότητας της οικονομίας. Παρα τις φορολογικές ελαφρύνσεις που χάρισε στους εργαζόμενους, το γεγονός ότι δε μπορεί να επιβάλει μια «φτηνη» διοικητική μηχανή και το αστικό κράτος είναι άθιχτο, και επειδή το πρόβλημα των τεράστιων ελλειμμάτων δεν λύνεται, και τέλος επειδή η αστική τάξη πιέζει για πιο μεγάλη λιτότητα, η κυβέρνηση Παπανδρέου ίσως αναγκαστεί να επιβάλει νέους φόρους στους εργαζόμενους (με πιθανότητα πιβολής κάποιων φόρων και στο πλούτο για να μειωθούν οι αντιδράσεις). Ομως το αποτέλεσμα αφτης της πολιτικής θα είναι το βάθεμα και η όξυνση της κρίσης όπως επίσης και ένταση στη ταξική πάλη.

Οι αντιμεταρρυθμίσεις που σήμερα αναγκάζεται να υιοθετήσει το ΠΑΣΟΚ (αφήση φορολογικών βαρών, αναστολή της αφτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, υποτίμηση της δραχμής, πάγωμα μισθών και άλλα) είναι φυσικό να το φέρνουν αντιμέτωπο με τις διαθέσεις της εργατικής τάξης. Το γεγονός αφτο θάχει σαν αποτέλεσμα την απογοήτεψη τη εργατικής τάξης που άλλα περίμενε από το ΠΑΣΟΚ και άλλα βλέπει να γίνονται. Στη πορεία αφτη που σήμερα

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΛΥΣΕΑΡΙΔΗ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

από μαρξιστική σκοπιά

Μέσα από την ανάπτυξη του ο καπιταλισμός δημιουργεί τους νεκροθάφτες του, την μάζα των προλετάριων. Αυτή η απλή αλήθεια, που είναι τόσο πραγματική σήμερα όσο ήταν τον καιρό που την έγραφε ο Μάρξ, συχνά ξεχνιείται από πολλούς αριστερούς ηγέτες, ή δεν της δίνονται οι πρέπουσες διαστάσεις.

Διώνοντας τον κόσμο από τη γη και στέλνοντας τους στα εργοστάσια και τις πόλεις - μια νομοτελεσματική πορεία η οποία είναι αδύνατο ν' αντιστραφεί ή να σταματήσει προτού ολοκληρωθεί - όπου ζουν πουλώντας την εργασία τους μια και δεν έχουν μέσα παραγωγής στα χέρια τους, ο καπιταλισμός μορφώνει, συγκεντρώνει και βοηθά στην οργάνωση αυτού του τεράστιου δυναμικού. Η μάζα των εργαζομένων μπορεί έτσι να αποτελέσει μια ακατανίκητη δύναμη. Στις ανεπτυγμένες χώρες ο πληθυσμός έχει εξ ολοκλήρου σχεδόν προλεταριοποιηθεί ενώ η τεράστια πλειοψηφία των εργαζομένων είναι οργανωμένοι σε συντεχνίες. Ακόμα και στην Κύπρο, μια αναπτυσσόμενη χώρα, ο αριθμός των οργανωμένων σε συντεχνίες ξεπερνά τις 120,000, και η εργατική τάξη (εργατοϋπάλληλοι) αποτελεί αναμφίβολα την πλειοψηφία του πληθυσμού.

Αυτό το γεγονός δεν μπορεί να ξεφεύγει της προσοχής οποιουδήποτε αριστερού ηγέτη. Στον αγώνα, για το σοσιαλισμό και την αλλαγή, χρειάζεται σαφής και ξεκάθαρος προσανατολισμός προς την εργατική τάξη, τη μόνη η οποία μπορεί να οδηγήσει στο σοσιαλισμό. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια, κι ούτε είναι δυνατό, πως παραγνωρίζονται τα υπόλοιπα κοινωνικά στρώματα που καταπιέζονται από τον καπιταλισμό - δηλαδή τα φτωχα αγροτικά στρώματα και οι μικρομεσαίοι. Απαντιώντας, η επίτευξη της συμμαχίας ανάμεσα σ' αυτές τις τάξεις και την εργατική, αποτελεί σταθερή επιδίωξη των σοσιαλιστών.

Η επίτευξη αυτής της συμμαχίας δεν πρέπει να συγχίζεται με συμβιβασμούς οσον αφορά το πρόγραμμα της εργατικής τάξης. Τα μικροαστικά στρώματα κτυπούνται από τα καπιταλιστικά αδιέξοδα με τον ίδιο τρόπο που κτυπιέται η εργατική τάξη, έτσι ώστε η εμμονή της σοσιαλιστικής ηγεσίας σ' ένα πρόγραμμα ταξικό για την ανατροπή του καπιταλισμού, δεν έχει παρα να προσελευθεί σε κάποιο στάδιο αυτά τα στρώματα, σαν το μόνο δυνατό να τους απελευθερώσει από τη μιζέρια στην οποία τους ρίχνει ο καπιταλισμός.

Αυτή η πραγματικότητα δεν είναι καθαρή στην ηγεσία του κόμματος. Η υποτίμηση του ρόλου της εργατικής τάξης φαίνεται καθαρά από το γεγονός πως στο θέμα της αγροτικής πολιτικής το κόμμα είναι πολύ πιο ενθουσιωμένο απ' ό,τι στο θέμα της εργατικής πολιτικής. Αμέσως μετά την κυκλοφορία του πλαίσιου κυβερνητικής πολιτικής εκδόθηκε το Αγροτικό πρόγραμμα του Β. Λυσσαρίδη - δεν εκδόθηκε όμως εργατικό πρόγραμμα τουλάχιστο μέχρι σήμερα. Σε πρόσφατη ομιλία του ο γ. γραμματέας του κόμματος, Τάκης Χ' Δεληγιώργη, είπε πως η ΕΔΕΚ είναι «Αγροτικό Κόμμα»! Αυτή η τραγική αντίληψη δείχνει πως οι προσανατολισμοί του γ.γ. είναι εντελώς συγχυσμένοι. Πρώτα, αν η ΕΔΕΚ είναι αγροτικό κόμμα θα πρέπει να ξεχάσει το σοσιαλισμό, γιατί δεν υπάρχει αγροτικό πρόγραμμα για την ανατροπή του καπιταλισμού, και γι' αυτό δεν μπορούν από μόνοι τους να εγκαθιδρύσουν τον σοσιαλισμό. Δεύτερο, αν η ΕΔΕΚ είναι αγροτικό κόμμα, θα πρέπει να αποφασίσει πως η δύναμη της και τα ποσοστά της αποκλείεται ποτε να ξεπεράσουν το 15% γιατί τόσο είναι περίπου το ποσοστό της αγροτικής τάξης στον τόπο μας.

Η υποτίμηση του ρόλου της εργατικής τάξης από την ηγεσία του κόμματος φαίνεται κι από ένα άλλο σημείο: από το γεγονός πως συνειδητά προχώρησαν στο νύημα των παλιών θέσεων του κόμματος και του σοσιαλιστικού προγράμματός για να προσελκύσουν στην ΕΔΕΚ τα μικρομεσαία στρώματα. Αυτό είναι λάθος ακόμα κι αν κι από μια καθαρά ψηφοθηρική σκοπία για δυο λόγους: πρώτο, γιατί τα μικρομεσαία στρώματα αντιπροσωπεύουν ένα πολύ μικρό ποσοστό του πληθυσμού για ν' αξίζει τον κόπο να νερωθεί κανείς το σοσιαλιστικό πρόγραμμα της εργατικής τάξης για χάρη τους, και μ' αυτό τον τρόπο να «θυσιάσει» μερίδες εργατών οι οποίοι θα στρέφονται προς τις δυνάμεις της αλλαγής. Δεύτερο, γιατί δεν μπορούν να προσελκύσουν ευκολότερα τα μικρομεσαία στρώματα επειδή έχει νερωθεί το πρόγραμμά τους: οι μικρομεσαίοι, όμοια ο καπιταλισμός και κατ' επέκταση οι δούλες τους, προχωρούν καλά, είναι απόλυτα ικανοποιημένοι με το υπάρχον καθεστώς και είναι υπερ της διατήρησής του. Αρχίζουν να στρέφονται προς τις αριστερές δυνάμεις όταν η κατάσταση της καπιταλιστικής οικονομίας δεν τους επιτρέπει μια άνετη επίβιωση. Τότε χρειάζεται ένα πειστικό εργατικό πρόγραμμα, ριζικών σοσιαλιστικών μεταρρυθμίσεων, το οποίο να υπόσχεται μια ποιοτική αλλαγή της όλης κατάστασης αν είναι να κερδηθούν οι μικρομεσαίοι. Ένα πρόγραμμα το οποίο προσπαθεί να συμβιβάζει τα συγκρουόμενα ταξικά συμφέροντα, θα αποτύχει να κερδίσει μόνιμα τα μικρομεσαία στρώματα, προετοιμάζοντας το έδαφος για την αντίδραση και το φασισμό.

Δεν θέλουμε, βέβαια, ούτε για μια στιγμή να δώσουμε την εντύπωση πως αν ένας συμβιβασμός στο σοσιαλιστικό πρόγραμμα των δυνάμεων της Αλλαγής μπορούσε να ελκύσει περισσότερους ψήφους (πραγμα το οποίο κάτω από ορισμένες συνθήκες θα μπορούσε να ισχύει) τότε η ηγεσία του κόμματος θα ήταν δικαιολογημένη να προχωρήσει σ' ένα τέτοιο συμβιβασμό. Κι ο λόγος είναι απλός: γιατί ένα τέτοιο πρόγραμμα, αποτέλεσμα μιας ηρωιστικής και συμβιβαστικής ταξικά συμφέροντα είναι καταδικασμένο να αποτύχει να δώσει λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργατικές μάζες. Ο καιρός όπου ήταν δυνατό να αυξάνουν από τη μια οι κεφαλαιοκράτες τα κέρδη τους και από την άλλη οι εργάτες το βιοτικό τους επίπεδο (περίοδος καπιταλιστικής άνθησης, 1950-70) έχει περάσει. Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια βαθειά κρίση του καπιταλισμού παγκόσμια. Μια κρίση για την οποία κάποιος θα πλρώσει. Και δεν υπάρχουν πολλές εκλογές: είτε είναι οι αστοί που θα πληρώσουν είτε είναι οι εργάτες.

Αυτό το γεγονός όχι μόνο δεν πρέπει να προσπαθούμε να το κρύβουμε από τις εργατικές μάζες, αλλά θα πρέπει να το μεταφέρουμε και στον τελευταίο εργαζόμενο για να προετοιμασθεί ενάντια στην επίθεση των κεφαλαιοκρατών. Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε στους εργαζόμενους πως στην περίοδο που μπάνει η κυπριακή οικονομία, όχι μόνο δεν θα μπορούν να αυξήσουν εύκολα το βιοτικό τους επίπεδο, αλλά για να το διατηρήσουν, και για να περισώσουν δικαιώματα εδώ και χρόνια κερδισμένα, θα πρέπει να παλεύουν ενάντια στην προσπάθεια των αστών να τα περικόψουν.

Λύση στα προβλήματα των εργαζομένων μπορεί να δώσει μόνο ένα σοσιαλιστικό πρόγραμμα: ένα πρόγραμμα το οποίο αναλύοντας σωστά την ταξική φύση των προβλημάτων και το αναπόφευχτο της ταξικής σύγκρουσης, θα τοποθετείται αποφασιστικά στο πλευρό των εργαζομένων, δίνοντας τη σοσιαλιστική προοπτική σαν τη μόνη η οποία μπορεί να αντρώσει την εργατική τάξη από την εξαθλίωση στην οποία τη ρίχνει ο καπιταλισμός - μια εξαθλίωση η οποία παρ' όλο που δεν είναι εμφανής σήμερα, τα πρώτα μνημόνια της είναι ολοφάνερα.

ΛΥΣΕΑΡΙΔΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
Οποιαδήποτε δεξιά στροφή στην πολιτική του κόμματος, αυτο που ορισμένοι γραφειοκράτες ορέσκονται να αποκαλούν «τακτικό ελιγμό» για την προσέλκυση ψηφοφόρων, δεν είναι μόνο καταδικασμένη να αποτύχει να λύσει τα βασικά προβλήματα αλλά είναι και καταδικασμένη ν' αποτύχει να προσελκύσει σημαντικά στρώματα του λαού προς την ΕΔΕΚ. Ο «τακτικός ελιγμός» προς τα δεξιά περιορίζει τις δυνατότητες του Β. Λυσσαρίδη αλλά αυτο δεν εννοεί να τον καταλάβει η κομματική ηγεσία.

Ετσι βλέπουμε το Β.Λ. να επισκέπτεται τους εργατικούς χώρους έχοντας πρώτα εγκάρδιες συνηθειές με τους εργοδότες: βλέπουμε το Β.Λ. να κάνει χειραφιές με τους εργάτες της Βιομηχανίας δίπλα από, και μαζί με, τους διάφορους λόρδους. Νέμειος κλπ.

Πάνω σε ποια βάση μπορούν να κερδηθούν αυτοί οι εργάτες; Στη βάση της συμπόλισης με τον εργοδότη. Μα αυτή η συμπόλιση αποδεικνύεται ένα ουτοπικό όνειρο από την καθημερινή πείρα των εργατών. Αυτοί οι εργοδότες στους οποίους τείνει χέρια φιλίας και συνεργασίας ο Β.Λ. είναι αυτοί που εθύνονται για την ακρίβεια των τιμών, για την ανεργία, για την προσπάθεια κατάργησης του τιμάρθιμου, για την προσπάθεια να κτυπήσουν τα μεροκάματα. Είναι αυτοί οι οποίοι παρ' όλα τα χαμόγελα τα οποία μπορεί να σπέρνουν στους εργαζόμενους, δεν θα διαστύσουν αύριο, για χάρη της διατήρησης των κερδών τους, να θυσιάσουν ακόμα και τις ζωές αυτών που για χρόνια τους πλούτιζαν.

ΑΝΕΡΓΙΑ
Το φάσμα της ανεργίας είναι η πιο φοβερή προοπτική για τους εργαζόμενους και το πιο δυνατό όπλο στα χέρια των εργοδωτών για να πτυχιθούν στα μεροκάματα και να αναγκάσουν το εργατικό κίνημα σε υποχώρηση. Είδικα στην, κύπρο, όπου δεν υπάρχουν ανεργικά επιδόματα γι' αυτούς που δεν έχουν μια ορισμένη υπηρεσία στην παραγωγή (π.χ. απόφοιτοι γυμνασίου και α ν τ ε ρ ω ν σ χ ο λ ω ν), και όπου ακόμα και για εργαζόμενους με πολλά χρόνια υπηρεσίας τα ανεργικά επιδόματα υπάρχουν μόνο για τους πρώτους έξι

μήνες μετά την απόλυση, μακρόχρονη ανεργία σημαίνει είτε πείνα είτε εθελωτική εξάρτηση από τους συγγενείς, είτε ζευτνά (που είναι η συνηθισμένη περίπτωση).

Ετσι το πρώτο μέτρο για το οποίο θάπρεπε να προνοεί το πρόγραμμα, είναι ακριβώς ο περιορισμός των επιπτώσεων του να είναι κανείς άνεργος, η εγγύηση ότι ο άνεργος θα μπορεί να διατηρήσει την αξιοπρέπεια του έχοντας τη δυνατότητα να ζήσει, αυτοσ και η οικογένεια του από μόνοι τους: δηλαδή η καθιέρωση του θεσμού των ανεργικών επιδομάτων όχι με βάση την υπηρεσία αλλά με βάση τις ανάγκες, κι όχι για έξι μόνο μήνες αλλά για όσο καιρό είναι κανείς άνεργος.

Αυτο το μέτρο δεν πρέπει να θεωρηθεί σαν μια καινοτομία. Αποτελεί στοιχειώδες ανθρώπινο δικαίωμα, και καθιερωμένος θεσμο στις ανεπτυγμένες χώρες του καπιταλισμού. Δεν λύνει μεν το πρόβλημα, γιατί οι επιπτώσεις της μακρόχρονης ανεργίας είναι έτσι κι αλλιώς καταστροφικές και για το άτομο και για την οικονομία γενικά, τουλάχιστο όμως απαλλάζει τις επιπτώσεις της.

Η απουσία αυτού του στοιχείου από το πλαίσιο κυβερνητικής πολιτικής του Β.Λ. αποτελεί μια σοβαρή έλλειψη του προγράμματός.

ΞΕΝΙΤΕΜΟΣ
Η κυπριακή κυβέρνηση έχει βρει ένα εύκολο τρόπο να ξεφορτώνεται το πρόβλημα της ανεργίας - στέλνει τους άνεργους στο εξωτερικό, και κατα κύριο λόγο στις γειτονικές Αραβικές χώρες. Ετσι η κυπριακή κυβέρνηση μπορεί να κημάξει πως η ανεργία στον τόπο μας κυμαίνεται σε ασήμαντα ποσοστά, γύρω στο 3%.

Η κυβέρνηση όμως κρύβει πολλή απ' την αλήθεια. Κατ' αρχην το 3% ανεργία στην Κύπρο αντιστοιχεί με περίπου 5-6% ανεργία σε μια δυτική χώρα - κι αυτο γιατί στην Κύπρο δεν έχουμε το πρόβλημα της δυσκολίας να μετακινηθεί εργατικό δυναμικό από τη μια περιοχή στην άλλη, από τη μια δουλειά σην άλλη κλπ. Λόγω έλλειψης σωστής πληροφόρησης και αποστάσεων. Η Κύπρος είναι πολύ μικρό χώρας και οι εργάτες μπορούν να ζουν σε μια πόλη και να δουλεύουν σε άλλη - τα δε νέα ταξιδεύουν γρήγορα από στόμα. Πάνω σ' αυτο το 5-6% πρέπει να προστεθούν αυτοί που δουλεύουν στο εξωτερικό - μ' αυτούς το ποσοστό ανεβαίνει στο 9%.

Ετσι μπορεί οι άνεργοι στην Κύπρο να ποτελούν το 3% του εργατικού δυναμικού, αλλά η άλλη όψη της αλήθειας είναι ότι ο Κυπριακός καπιταλισμός δημιουργεί ανεργία η οποία σε Ευρωπαϊκά δεδομένα αντιστοιχεί με το 9% ένα ήσοστο ψηλό, και χαρακτηριστικό στοιχείο οικονομικής κρίσης μεγάλων διαστάσεων.

Αυτοί οι οποίοι φεύγουν για δουλειά στο εξωτερικό, δεν φεύγουν επειδή το θέλουν, αλλά επειδή, στην τεράστια τους πλειοψηφία δεν έχουν εκλογή. Αυτοί οι εργάτες, οι οποίοι αντιμετωπίζουν ένα τεράστιο πρόβλημα, δεν πρέπει να παραγνωρίζονται από τις δυνάμεις της αλλαγής με τον ίδιο τρόπο που παραγνωρίζονται από τη δεξιά, μόνο και μόνο επειδή το πρόβλημα τους έχει ξεχάσει.

Μέσα στους στόχους για τη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης πρέπει να μπουν και οι εργάτες στο εξωτερικό: να τους δοθεί η δυνατότητα, άμα το θέλουν, να επιστρέψουν στο τόπο τους για να δουλέψουν.

ΤΙ ΦΤΑΙΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ
Το πρόγραμμά του Β.Λ. προνοεί για τα ακόλουθα αντι-ανεργικά μέτρα:

- δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης
- ανάπτυξη των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού.
- επέκταση της επαγγελματικής και βιομηχανικής κατάρτισης
- αναδιάρθρωση και τεχνικός εξοπλισμός των υπηρεσιών τοποθέτησης ανέργων
- σύσταση υπηρεσιών δραστηριοποίησης ανέργων εποχικών
- περιορισμός στην απασχόληση συνταξιούχων.

Τα μέτρα αυτά δίνουν πως για το Β.Λ. αυτο που φταίει για την ανεργία είναι η έλλειψη αρκετού ενδιαφέροντος από κυβερνητικές πλευρές.

Αυτο φανερώνει μια εντελώς λαθεμένη αντίληψη σχετικά με

το τι δημιουργία την ανεργία. Αυτο που ξεφεύγει του Β.Λ. είναι πως η ανεργία συνυπάχει με τον καπιταλισμό από τη γέννησή του. Όπως υποδείχθηκε οι δασκάλιοι του σοσιαλισμού, Μαρξ και Ένγκελς, οι στρατιές των ανέργων είναι το αντίβαρο που δημιουργούν οι καπιταλιστές ενάντια στην προσπάθεια των εργαζομένων να αυξήσουν τα εισοδήματα τους, είναι η φυσιολογική συνείδηση της εισαγωγής νέων πιο τελειοποιημένων μεθόδων στην παραγωγή οι οποίες δημιουργούν νέες δυνατότητες ανάπτυξης, παραμερίζοντας όμως μερίδες εργαζομένων. Η ανάπτυξη πιο τελειοποιημένων μηχανών και η εισαγωγή τους στην παραγωγή αποτελεί το άλφα και το ωμέγα της δυναμικής της καπιταλιστικής ανάπτυξης: ταυτόχρονα αποτελεί αναγκαίο στοιχείο για τη διατήρηση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, καταδυναστεύοντας τις εργατικές μάζες.

Ένα σημείο και μόνο, είναι αρκετό για να αποδείξει ότι οι ρίζες της ανεργίας είναι πολύ πιο βαθιές από την απλή ανεργία κειά μιας κυβερνητικής πολιτικής: Στην ΟΟΣΑ (Οργάνωση Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης - ανάμεσα στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες) οι άνεργοι ανέρχονται σήμερα στα 33 εκ.! Για δυο δεκαετίες μετά το 2ο παγκόσμιο πόλεμο, σ' αυτές τις χώρες υπήρχε πλήρης απασχόληση! Δεν είναι σύμπτωση το ότι σ' όλες αυτές τις χώρες αναπτύσσεται ταυτόχρονα το ποσοστό των ανέργων με αλματώδεις ρυθμούς. Ούτε μπορεί να εξηγηθεί το φαινόμενο από την έλλειψη ενδιαφέροντος από μέρους της κυβερνητικής πλευράς, γιατί τότε θα πρέπει να μας εξηγήσουν γιατί την περίοδο 1950-70 όλοι ενδιαφέρονταν ενω μετά το 70 κανείς.

Το ότι η κυβερνητική διάθεση δεν είναι αρκετή για να λύσει το πρόβλημα αποδεικνύεται κι από ένα άλλο στοιχείο: την άνοδο των σοσιαλιστών στην Γαλλία και την Ελλάδα, οι οποίοι εδιναν ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα των ανέργων και υπόσχονταν να το λύσουν. Κι όμως και στις δυο περιπτώσεις η ανεργία αυξήθηκε παρ' όλο που στην κυβέρνηση βρίσκονταν οι σοσιαλιστές. Χαρακτηριστικά στην Ελλάδα, η ανεργία αυξήθηκε στους έξι μήνες μετά τον Μαίο κατά 75,000.

Πιο τύονομε τον Β.Λ. με την ελκίρκη διάθεση να λύσει το ανεργιακό πρόβλημα. Τονίζουμε όμως πως τα μέτρα που προτίθενται να πάρει δεν μπορούν να λύσουν το πρόβλημα - στην καλύτερη περίπτωση θα το αμβλύνουν και θα περιορίσουν τις επιπτώσεις του. Λύση μπορεί να δώσει μόνο ο σοσιαλισμός, καταργώντας την ιδιωτική πρωτοβουλία σαν τον καθοριστικό παράγοντα οικονομικής δραστηριότητας και προγραμματίζοντας την οικονομία στη βάση των κοινωνικών αναγκών αυτι στη βάση του κέρδους.

ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΜΙΝΙΜΟΥΜ ΕΙΣΟΔΗΜΑ.

Μια από τις μερικές κατακτήσεις του εργατικού κινήματος στην Κύπρο είναι η κινητή κλίμακα μισθών - η τιμάρθιμη αναπροσαρμογή των μεροκάματων και των μισθών.

Παρ' όλο που ο τιμάρθιος θεωρείται ένα κεκτημένο δικαίωμα του Κύπριου εργαζόμενου, οι περιπτώσεις εργοδωτών οι οποίοι αρνούνται ή αποφεύγουν να τον δώσουν είναι πολυάριθμες. Το κράτος της δεξιάς, με τη σωπή του, ανέχεται τη συνέχισή αυτής της κατάστασης.

Πέρα απ' αυτο, ακόμα κι εκεί που γίνεται ο τιμάρθιος, η κυβέρνηση και οι εργοδότες προσπαθούν να τον καταργήσουν. Χαρακτηριστικές είναι οι συχνές αναφορές του ΟΕΒ πάνω στο θέμα. Χαρακτηριστικές είναι επίσης οι θέσεις της κυβέρνησης όπως εκφράστηκαν στο περίβλητο έγγραφο Αυθεντίος στις αρχές του περασμένου χρόνου και μέσα στο το οποίο ζητούν την κατάργηση του τιμάρθιμου. Αν ήθελε η κυβέρνηση σιωπηλά πάνω στο θέμα, αυτο οφείλεται αποκλειστικά στο ότι πλησιάζουν εκλογές.

Η κατοχύρωση της κινητής κλίμακας μισθών θάπρεπε να αποτελεί κεντικό σημείο της εργατικής πολιτικής του κόμματος. Κι όχι μόνο αυτο. Η τιμάρθιμη αναπροσαρμογή θάπρεπε να γίνεται πιο συχνά παρα κάθε εξαμηνία - τουλάχιστο κάθε τρίμηνο. Γιατι η αναπροσαρμογή κάθε εξαμηνία σημαίνει πως για έξι μήνες τα πράγματα εισοδήματων των εργαζομένων είναι μειωμένα λόγω της αύξησης στις τιμές. Η ιστορία που προυθούν οι εργοδότες και η κυβέρνηση, πως η τιμάρθιμη αναπροσαρμογή

είναι ένας από τους παράγοντες που δημιουργούν τον πληθωρισμό, είναι ένας μύθος. Με την τιμάρθιμη αναπροσαρμογή, τα εισοδήματα απλώς τρέχουν ζοπισά απο τις αυξήσεις των τιμών για να τις προλάβουν - μια κούρσα την οποία δεν μπορούν ποτε να κερδηθούν. Ετσι όσο πιο αραία γίνεται η αναπροσαρμογή, τόσο μεγαλύτερη είναι η πτώση στο πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων.

Το κυβερνητικό πρόγραμμα του Β.Λ. θάπρεπε να προνοεί:

- Κατοχύρωση του δικαιώματος της τιμάρθιμη αναπροσαρμογής
- Επέκταση του δικαιώματος με τρόπο που να καλύπτει όλες τις τάξεις των εργαζομένων, σ' όλα τα επαγγέλματα και σ' όλους τους κλάδους.
- Τριμηνιαία αντι της εξαμηνιαίας αναπροσαρμογής.

Πέρα απ' αυτά θα πρέπει να δοθεί σημασία στο θέμα του μίνιμουμ βασικού εισοδήματος (μεροκάματα και μισθοί). Το μίνιμουμ μεροκάματο καθορίζεται σήμερα γύρω στις £65 το μήνα! Στις δουλειές στις οποίες τα μεροκάματα είναι τόσο χαμηλά, συνήθως δεν υπάρχει ούτε τιμάρθιος! Το εργατικό δυναμικό το οποίο υπάρχει σ' αυτά τα επαγγέλματα είναι κατα κύριο λόγο γυναικείο, και ο συνδικαλισμός πεσμένος ή ανύπαρκτος.

Σαν αποτέλεσμα, μόλις μια εργάτρια (ή ένας εργάτης) μείνουν για αρκετο καιρο ώστε να επβάλλεται να τους δώσουν αυξήσεις, ο εργοδότης έχει την άνεση να τους απολύσει και να προσλάβει καινούργιους στη βάση των £65 του μήνα.

Στο πρόγραμμα της Αλλαγής χρειάζεται σαφής πρόνοια για αύξηση του μίνιμουμ εισοδήματος ΑΜΕΣΑ στις £100 το μήνα βασικό. Μαζί με το τιμάρθιο, αυτο το ποσο μόνος και καλύπτει τις στοιχειώδεις ανάγκες ενός εργαζόμενου, άντρα ή γυναίκα.

ΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ

Η ΕΔΕΚ και η Αγροτική έχουν επανειλημμένα υποδείξει πως το εισόδημα του γεωργού είναι απο τα πιο χαμηλά στην κυπριακή οικονομία ενω το επάγγελο του ενα απο τα πιο δύσκολα και ανασφαλή. Δεδομένου του και σημαντικού ποσοστού του πληθυσμού που ασχολείται με τη γεωργία, οι μάζες των φτωχών αγροτών αποτελούν τον πιο σημαντικό σύμμαχο της εργατικής τάξης στην πορεία προς το σοσιαλισμό. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φτωχοι αγρότες και τα οποία είναι αποτέλεσμα του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής και της δεξιάς κυβέρνησης είναι φυσικο να τους απασχολούν στην αναζήτηση ενωλελακτικών λύσεων. Αυτή την ενωλελακτική λύση μπορούν να δώσουν μόνο οι δυνάμεις της Αλλαγής.

Η δουλειά των σοσιαλιστών είναι να υποδείξουν και να πείσουν τις αγροτικές μάζες πως για τη λύση των προβλημάτων τους θα πρέπει να σταθούν δίπλα από την εργατική τάξη για δοκιμές αλλαγής στο σημερινό καθεστώς: γιατί τα μέτρα τα οποία είναι αναγκαία για να καλυτερεύουν τη ζωή των αγροτικών μαζών είναι τέτοια που τη προσπάθεια για την εφαρμογή τους είναι καταδικασμένη να πέσει στο κενο, αν δεν συνοδεύεται ταυτόχρονα απο τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας.

Τα μέτρα τα οποία προτείνει ο Β.Λ. στο πρόγραμμα του όσον αφορά τον αγροτικό τομέα, παίρνουν σαν δεδομένη την διατήρηση του τωρινού κοινωνικού καθεστώτος. Τα μέτρα τα οποία προτείνονται, αυτο καθαυτα, είναι σωστά - είναι μάλιστα απόλυτα αναγκαία αν είναι να βοηθήσουν οι αγροτικές μάζες για ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο. Αυτο που δεν γίνεται κατανοητό όμως στο πρόγραμμά, είναι πως αυτο τα μέτρα είναι αδύνατο να εφαρμοστούν ενόσω διατηρείται η «ελεύθερη» οικονομία του καπιταλισμού: γι' αυτο και λείπει η ταξική σύνδεση ανάμεσα στα προβλήματα των αγροτών και του αγώνα των εργατών για ανατροπή των αστών.

Ας ριζούμε μια ματιά στα μέτρα που προτείνονται στην αγροτική πολιτική του Β.Λ. Απο τα κύρια μέτρα είναι:

- Κατασκευή αγροτικών δρόμων.
- Κατασκευή υδατοφόρων, υδατοδεξαμενών, γεωτρήσεων κλπ.

- Δημιουργία αγροβιομηχανιών.
- Προώθηση της εμπορίας των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.
- Σχέδιο γεωργικών ασφαλίσεων.
- Προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης που θα καλύπτουν το οδικό δίκτυο, την παιδεία τις ιατρικές υπηρεσίες, τις κοινωνικές υπηρεσίες, την εγκατάσταση βιομηχανιών στην ύπαιθρο κλπ.

Τα λεφτά τα οποία χρειάζονται για την προώθηση αυτων των έργων, είναι αδύνατο να παραχθούν μέσα στον καπιταλισμό. Αν μπορούσαν, τότε και οι αστοί θα μπορούσαν να προχωρήσουν άμεσα σε τέτοια μέτρα, και οποιαδήποτε δεξιά κυβέρνηση θα υιοθετούσε ένα τέτοιο πρόγραμμα. Δεν έχει σημασία τι είδους κυβέρνηση είναι στην εξουσία - σημασία έχει σε ποιού τα χέρια βρίσκεται η οικονομία: των ιδιωτών η του κράτους. Έτσι, ακόμα κι αν στην κυβέρνηση βρίσκονταν οι σοσιαλιστές, αν η οικονομία βρίσκεται στα χέρια της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, τα αναγκαία ποσα δεν θα μπορούν να παράχθουν. Πρώτα, γιατί στα χέρια της ιδιωτικής πρωτοβουλίας η οικονομία δεν θα μπορεί να σημειώσει την ανάπτυξη που θα σημειώνει κάτω απο κεντρικό προγραμματισμό έτσι ώστε να μπορεί να παραχθεί το αναγκαίο πλεόνασμα για την ανάπτυξη της γεωργίας - Και δεύτερο, ακόμα κι αν παραχθεί αυτο το πλεόνασμα, οι καπιταλιστές θα το θέλουν για τους εαυτούς τους και δεν θα το παραχωρουν στην κυβέρνηση για ν' αναπτυχθεί ο αγροτικός τομέος.

Η εύκολη απάντηση, πως τα κέρδη θα περάσουν στα χέρια της κυβέρνησης μέσα απο την αυξημένη φορολογία των καπιταλιστών και την πάταξη της φοροδιαφυγής, αποτελεί πλάνη. Γιατι η πάταξη της φοροδιαφυγής και η αύξηση της φορολογίας του κεφαλαίου, θα σπρώξει τους κεφαλαιοκράτες σε αντιδράσεις - Βασικά την αποχή απο τις επενδύσεις και τη φυγάδευση των κεφαλαίων τους. Έτσι όλα τα υπόλοιπα κίνητρα τα οποία ο Β.Λ. προγραμματίζει να δώσει στους κεφαλαιοκράτες για να αναπτύξει την οικονομία θα πέσουν στο κενο - δεν θα έχουν κανένα νόημα αφου οι κεφαλαιοκράτες θα νοιώθουν πως ό,τι τους δίνει απο τη μια τους παίρνει απο την άλλη.

Με άλλα λόγια, για την ανάπτυξη της γεωργίας πρέπει να βρεθούν λεφτά, τα οποία είτε θα βγουν απο τις τσέπες των εργαζομένων είτε απο το πορτοφόλι του καπιταλιστή. Αυτο που πρέπει να γίνει είναι το δεύτερο. Απο τη στιγμή όμως που η κυβέρνηση σπρώζεται πάνω του για την επίτευξη των στόχων, της στην ουσία την κρατά στο χέρι - αρνούνται να δώσει τα λεφτά, που δεν έχει κανένα λόγο να το κάνει εκτος κι αν πιστεύει πως έτσι παν στον παράδεισο, οι στόχοι της κυβέρνησης θα κρέμονται στο κενο.

Γι' αυτο χρειάζεται μιας εξ αρχής ο προσανατολισμός προς την κοινωνικοποίηση όλων των σημαντικών παραγωγικών μονάδων. Είναι ο μόνος τρόπος για να μπορέσει να προγραμματιστεί η ανάπτυξη της οικονομίας έτσι ώστε να παραχθούν τα αναγκαία πλεονάσματα για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα.

Απο την άλλη δεν θα είχε κανένα νόημα αν η υιοθέτηση αυτων των μέτρων αναβαλλόταν απο την σοσ. κυβέρνηση άοριστα, στη βάση δηλ. της υπόθεσης ότι θα πάρουμε αυτο τα μέτρα με την πρώτη ευκαιρία νοουμένου ότι μπορούμε. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να υποσχεθεί και μια οποιοδήποτε δεξιά κυβέρνηση.

Τα μέτρα που απαριθμήσαμε πιο πάνω δεν είναι σοσιαλιστικά με οποιοδήποτε τρόπο. Η ανάπτυξη της γεωργίας είναι κάτι το οποίο επιδιώκουν όχι μόνο οι σοσιαλιστές αλλά και οι δεξιοί. Αν δεν μπορούν να την αναπτύξουν οι δεξιοί δεν είναι επειδή δεν ξέρουν πως - είναι ακριβώς επειδή χρειάζονται δοκιμές αλλαγής στον τρόπο παραγωγής για να γίνει δυνατή αυτή η ανάπτυξη. Κι αυτο μόνο οι σοσιαλιστές μπορούν να το κάνουν.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.

Μια αντίστοιχη ανάλυση ισχύει και για τα κοινωνικά μέτρα τα οποία προνοεί το πρόγραμμά του Β.Λ. Μέτρα όπως:

- τον χορισμο κατατώτου ορίου συντάξεων
- την εφαρμογή Γενικού Κρατικού Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- την ύσταση δικτύου κρατικών και κοινωνικών βρεφο-

Συνέχεια στην 11

ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΩΡΙΜΟΣ ΓΙΑ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

Νέα επιβεβαίωση το 1982

ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

Η υψηλότερη σήμερα διανύει μια από τις πιο ταργόμενες πιο φουρτουρισμένες περιόδους της ιστορίας της. Μια περίοδο που την χαρακώνουν κοινωνικές αναταραχές, επαναστάσεις, αντεπαναστάσεις και πόλεμοι που αγκαλιάζουν κάθε περιοχή του πλανήτη. Είναι ακόμα η πιο περίπλοκη περίοδος στην ιστορία της ανθρωπότητας γιατί περισσότερο από κάθε άλλη φορά οι ήπτεροι της γης είναι δεμένοι μεταξύ τους οικονομικά, έτσι που η τύχη των ανθρώπων κοινωνικών με όλες τις διαφορές και ιδιομορφίες τους να είναι κοινή.

Κάτω όμως από την περιπλοκότητα και τη σύγχυση των γεγονότων βρίσκεται μια πολύ μικρή, απλή αλήθεια. Υπάρχει μια παράλογη αντίθεση μεταξύ πλούτου και φτώχειας μεταξύ της δυνατοτήτας της σύγχρονης επιστήμης και τεχνολογίας να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική και άνετη ζωή για τον καθένα και τον εφιάλτη της πείνας και της εξθλίωσης την οποία είναι βυθισμένη η ανθρωπότητα. 4.400 εκατομμύρια άνθρωποι κατοικούν τη γη μας, 2/3 απ' αυτούς σε βιομηχανικές υπανάπτυχτες χώρες, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων ζουν σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας.

Υπολογίζεται ότι 1500 εκατ. στερούνται βασικές ιατρικής φροντίδας, στέγασσης και εκπαίδευσης. 800 εκατ. ζουν σε συνθήκες σύμφωνα με την παγκόσμια τράπεζα υποσιτισμού, ασθένειαν, υψηλής θνησιμότητας και χαμηλού μέσου όρου ζωής σε σημείο που να πέφτουν έξω από οποιοδήποτε λογικό ορισμό ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Η ανθρωπότητα έχει αποκτήσει την ικανότητα να στέλνει ανθρώπους στο φεγγάρι, πυραύλους για να φωτογραφίζουν τους πιο απομακρυσμένους πλανήτες να κατασκευάζει ρομπότ που κατασκευάζουν αυτοκινητά, να φτιάχνει ηλεκτρονικές υπολογιστές που αποθηκεύουν ολόκληρες βιβλιοθήκες πληροφοριών και που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο λεπτό σε οποιοδήποτε μέρος του πλανήτη.

Κι όμως 600 εκατ. ενήλικες στον κόσμο είναι αγράμματοι, είναι το 1/3 των παιδιών σχολικής ηλικίας δεν έχουν την ευκαιρία να πάν σχολείο.

Την εποχή που οι αποθήκες της Αμερικής δεν χωρούν άλλο σιτάρι (η σοδία το 1982 ξεπέρασε τα 330 εκατ. τόνους) την εποχή του παιδιού του σωλήνα και της καρδιάς απο αλουμίνιο, η UNICEF προβλέπει πως ο αριθμός των παιδιών κάτω των 5 χρόνων που θα πεθάνουν από έλλειψη τροφίμων και ασθένειες μέσα στο 1982 θα είναι τα 17 εκατομμύρια (!) ενώ άλλα 100 εκατ. παιδιάουν κάθε χρόνο για όλη την ανθρωπότητα.

Απ' αυτά, τα 10 εκατ. θα καταλήξουν ανάπηρα στο μαλάκι ή στο σώμα.

Στο μεταξύ οι βιομηχανικές χώρες ξεδοσαν περισσότερο σε μέσους καταστrophes από όσα ξεδοει ο υπόλοιπος κόσμος σε μέσα επίβιωση. Η παγκόσμια δαπάνη σε εξοπλισμούς και πολέμους ξεπέρασε τα 500.000.000.000 δολάρια.

Οι ίδιες οι υπανάπτυχτες χώρες ξεδοσαν αυθόμητες περιουσίες σε όπλα. Εισάγουν σήμερα όπλα αξίας 20 δισεκ. δολλαρίων το χρόνο μια αύξηση 1.500% τα τελευταία 17 χρόνια και όμως με το κόστος ενός σύγχρονου Αμερικάνικου ή Ρώσικου τάνκ θα μπορούν να χρηματοδοτηθούν 1000 τάξεις για 30.000 παιδιά.

Για κάθε ένα πολεμικό αεροπλάνο θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν 40.000 φαρμακεία στα χωρία των χωρών του τρίτου κόσμου. Τα μέσα έξοδα των εξοπλισμών ενός χρόνου είναι αρκετά για να εξασφαλιστεί όλος ο αναγκαίος γεωργικός εξοπλισμός για μια αφθονία τροφίμων για όλο τον πλανήτη μέχρι το 1990.

ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ

Η άνηση που γνώρισαν μεταπολεμικά οι βιομηχανικές αναπτυγμένες χώρες του καπιταλισμού βασίστηκαν κατά ένα μέρος και στην απομύζηση του πλούτου (πρώτες ύλες κλπ.) και την υπερεκμετάλλευση της εργασίας των λαών του τρίτου κόσμου. Στις τρεις δεκαετίες αυτής της άνησης τα φρούτα της ευμάρειας και του «κράτους ευημερίας» δεν έφτασαν ποτέ τα σύνορα της συντριπτικής πλειοψηφίας των υπανάπτυχτων χωρών.

Με την έλευση της κρίσης το 73-74 και της νέας κρίσης το 78-79 (που συνεχίστηκε και μέσα στο 1982) η κρίση στις χώρες του τρίτου κόσμου ξεπέρασε κάθε προηγούμενο. Μια σειρά από χώρες έχουν φτάσει στο χείλος της πλήρους κατάρρευσης ενώ πολλές δεν μπορούν να πληρώσουν ούτε τους τόκους από τα χρέη που έχουν δανείσει από την Διεθνή Τράπεζα. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο κι άλλους δανειοδοτικούς οργανισμούς.

Τα χρέη για το σύνολο των χωρών του τρίτου κόσμου έχουν φτάσει τα 500 δισ. δολάρια!

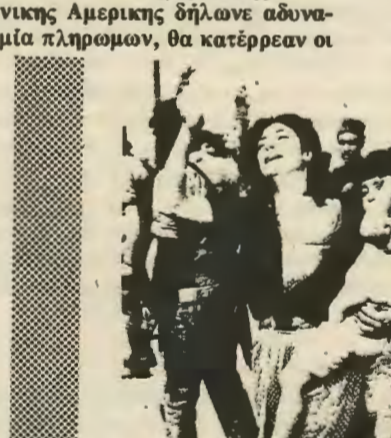
Χώρες όπως το Μεξικό (που ας σημειωθεί είναι πλούσιο σε πρώτες ύλες και πετρέλαια) έχουν δημιουργήσει εξωτερικά χρέη του ύψους των 81 δισ. δολαρίων. Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας Μόργαν κάπου 15 ακόμα χώρες ανάμεσα τους η Βραζιλία, η Βενεζουέλα, η Αργεντινή, η Χίλη, η Νιγηρία και η Τουρκία αντιμετώπιζον προβλήματα πληρωμών των χρεών τους το ίδιο σοβαρά μ' αυτά του Μεξικού. Το εξωτερικό χρέος αθροιστικά όλων των χωρών της Λατινικής Αμερικής είναι 300 δισεκ. δολάρια.

Η παρ' όλιγων πτώχευση του Μεξικού κατά το 1982 που αποσοβήθηκε προσωρινά μόνο χάρισε σε νέα έκτακτη βοήθεια από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και άλλους οργανισμούς, συνδυασμένη με μια πολιτική λιτότητας και την εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος έφερε ένα παγωμένο αέρα πανικού στους διεθνείς κύκλους του τραπεζικού κεφαλαίου και απόδειξε για μια ακόμα φορά την αλληλοσύνδεση που υπάρχει σήμερα ανάμεσα στις οικονομίες όλων των χωρών όπως και τα τρομερά αδιέξοδα στα οποία ο-

Οικονομική κρίση, ανεργία, πείνα και κοινωνική εξαθλίωση, πόλεμοι, σφαγές, καταστrophές, εξεγέρσεις και συγκρούσεις ήταν τα δώρα του παγκόσμιου καπιταλισμού για άλλη μια χρονιά. Κι ενώ η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων έχει φτάσει σε επίπεδα που κανένας ποτέ δεν ονειρεύτηκε, ενώ ο άνθρωπος με το μυαλό και την εργασία του έχει δημιουργήσει όλα τα αναγκαία μέσα για την ευημερία ολόκληρου του πλανήτη, με τη διατήρηση των μέσων αυτών στα χέρια από τη μια των αστών κι από την άλλη των γραφειοκρατών (στις ανατολικές χώρες) συνεχίζονταν κι αυξανόνταν τα δεινά για τα 4 1/2 δισεκατομμύρια της γης. Δεινά που μπορούν να εκλείψουν μόνο με την εγκαθίδρυση της Παγκόσμιας Σοσιαλιστικής Ομοσπονδίας.

δηγει το καπιταλιστικό σύστημα.

Έτσι οι καλοί μας καπιταλιστές ανακάλυψαν ξαφνικά ότι δεν μπορούσαν να δημεύσουν ολόκληρες χώρες σε περιπτώσεις αδιυναμίας τους να πληρώσουν τα χρέη τους, κι όχι μόνο αυτό. Ο μόνος τρόπος για να πάρουν πίσω τα λεφτά τους είναι να δανείσουν ακόμα περισσότερα λεφτά για να στριξούν αυτές τις οικονομίες. Το Δ.Α.Ν.Τ. και οι κυβερνήσεις των καπιταλιστικών χωρών κατάλαβαν ακόμα πως η πτώχευση μιας χώρας και το σταμάτημα της απασπληρωσής της, στην κατάρρευση όχι μόνο των οφειλετών μα και των δανειστών. Κάποιοι αξιωματούχους της τράπεζας Τοσιζ Μανχάταν έλεγε χαρακτηριστικά: «Αν το σύνολο των χωρών της Λατινικής Αμερικής δηλαδή αδυναμώνα πλήρως, θα κατέρρεαν οι

αμερικανικές τράπεζες που τους έχουν χορηγήσει πιστώσεις πάνω από 60 δισ. δολαρίων.»

Έτσι στο τέλος του 1982 ο γενικός διευθυντής του Δ.Α.Ν.Τ. έτρεχε εδώ κι εκεί για να πείσει τις 1600 τράπεζες (σύμφωνα με το αστικό περιοδικό «Οικονομιστ») στις οποίες χρωστά ήδη το Μεξικό να αυξήσουν κατά 8% τα δάνεια σ' αυτή τη χώρα.

Σ' αντίλλαγμα το Μεξικό πρέπει να πάρει μέτρα που θα στοιχίσουν την μείωση στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά 5% που θα σημαίνει την μείωση του βιοτικού επιπέδου των 75 εκατ. κατοίκων του κατά 8%-9%. Παρόμοια οικονομικά προβλήματα αντιμετωπίζουν και οι υπόλοιπες Λατινοαμερικανικές χώρες.

Η ΚΡΙΣΗ ΕΙΝΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

Δεν είναι όμως μόνο οι χώρες του τρίτου κόσμου που βρίσκονται στα πρόθυρα της πτώχευσης. Υπολογίζεται πως η διεθνής χρηματογορα παρουσιάζει σήμερα το τρομακτικό έλλειμμα των 2.000 δισεκ. δολάρια ποσό δεκαπλάσιο από το σύνολο της παγκόσμιας δανειοδότησης πριν από δέκα χρόνια. Και

δεν είναι μόνο οι καπιταλιστικές οικονομίες που κινούνται με ελλειμματικούς προϋπολογισμούς. Η Ανατολική Ευρώπη χρωστά σε Δυτικές (κυρίως ευρωπαϊκές) τράπεζες 100 δισ. δολ. περίπου πράγμα που από μόνο του θα σήμαινε το τσίγκριμα στον αέρα του Ευρωπαϊκού καπιταλιστικού συστήματος σε μια νύχτα αν κήρυσσε παύση πληρωμών. Γι' αυτό εξ' άλλου οι τράπεζες επέτρεψαν στην Πολωνία να μεταθέσει την αποπληρωμή των χρεών της. Μετα την Πολωνία, η Ρουμανία, η Ανατ. Γερμανία, η Ουγγαρία και η ίδια η Σοβ. Ένωση αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα στον εξωτερικό δανεισμό.

Η κομμ. Κίνα για χρόνια φανατικός υποστηρικτής του Σταλινικού δόγματος της αυτάρκειας, με την αναγκαστική σύνδεση της με τη Δύση ανέβασε το εξωτερικό της χρέος το 1982 στα 20 δισ. δολάρια ίσο με το Καναδικό έλλειμμα στον προϋπολογισμό. Το έλλειμμα στον Αμερικάνικο προϋπολογισμό είναι της τάξης των 190 εκατ. δολαρίων.

Σύμφωνα με τον «Οικονομιστ» μέχρι τα μέσα του Οκτώβρη 33 Αμερικανικές τράπεζες κηρύ-

ξαν πτώχευση. Το προηγούμενο ρεκόρ ήταν 16 τράπεζες το 1976. Το μέγεθος της κρίσης φαίνεται κι από το κλείσιμο μεγαθηρίων όπως ήταν η AEG Τελεφόνικερ η Ιντερνέσιοναλ Χάρβεστερ και η Ντόουμ Πετρόλεουμ.

ΑΝΕΡΓΙΑ

Η πιο τρομακτική όμως «πληγή του Φαραώ» το 1982 ήταν η ανεργία. Στις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. (Οργάνωση Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) δηλαδή του αναπτυγμένου καπιταλισμού, έφτασε τα 35 εκατομμύρια: 11,5 εκατ. στις χώρες της Ε.Ο.Κ. και 12 εκατ. (!) στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής που αποτελούν και στις δυο περιπτώσεις ποσοστό πάνω από 10%.

Το τρέμας της ανεργίας δεν μόρεσαν ν' αποφύγουν ούτε οι ισχυροί του καπιταλισμού. Η χώρα που είχε καλύτερα ανεργία σε όσες ήταν αναπόφευκτο λόγω των αντιθέσεων του συστήματος σε μια έκρηξη υποπερπαγωγής και πληθωρισμού.

Για τους ασθενείς της Ευρώπης κυρίως για τη Βρετανία της Θάτσερ, το αποτέλεσμα ή-

ταν συνταραχτικό: Οι άνεργοι ξεπέρασαν τα 3.300.000 άτομα (οι συνεχείς ανεργίες τον αριθμό στα 4 εκατ.) δηλαδή γύρω στα 13% του ενεργού πληθυσμού ή ένας στους οκτώ!!!

Στην Αμερική, όπου ο Ρήγκαν μιμήθηκε την Θατσερική πολιτική, το ένα τέταρτο περίπου της εργατικής δύναμης της χώρας αναμένεται να γνιώσει κάποιο είδος ανεργίας τον επόμενο χρόνο, ενώ τα δυο πέμπτα από τους ήδη άνεργους δεν πρόκειται να βρουν δουλειά τον επόμενο χρόνο. Οι θέσεις αυτές καταργήθηκαν οριστικά. Ο Αμερικανικός τύπος αντι για τον Σάντα Κλος (Αη Βασίλη) σχολήθηκε τις γιορτές των Χριστουγέννων με την ανεργία. Πολλές από τις επιστολές των παιδιών της Αμερικής προς τον Αη Βασίλη δεν ζητούσαν τίποτε άλλο παρα μια δουλειά για τον πατέρα τους. Ο Αμερικάνικος τύπος διαπίστωσε με έκπληξη κι ανησυχία πως ο αριθμός των Αμερικανών που περιφέρνται νημαδικά στις Ηνωμένες Πολιτείες χωρίς δουλειά και σπίτι μπορεί να έχει φτάσει ήδη τα 2 εκατομμ.

ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Την ίδια εποχή που τόσο ο υπανάπτυχτος κόσμος όσο κι οι εργατικές μάζες των βιομηχανικών αναπτυγμένων χωρών υποφέρουν από υποκατανάλωση τα μέσα παραγωγής των αναπτυγμένων χωρών που παράγουν τα καταναλωτικά προϊόντα αφήνονται να σκουριάζουν η καταστρέφονται.

Το 1982 υποχώρησε κατά πολύ το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα στις περισσότερες χώρες (η ανάπτυξη είναι γύρω στο μηδέν ή είναι αρνητική) όπως και το διεθνές εμπόριο.

Στη Βρετανία, για παράδειγμα το Α.Ε.Π. που το 80 και 81 μειώθηκε κατά 3,4% αναπτόχθηκε το 1982 κατά 0,26%. Όλοι οι παρατηρήσεις χαρακτηρίζουν την Βρετανία σαν «χώρα στο δρόμο της υπανάπτυξης» ενώ οι ίδιοι οι βιομηχανικοί παραπονοούνται στη Θάτσερ ότι την έχει μετατρέψει σε «βιομηχανική έρημο». Το βιοτικό επίπεδο βρίσκεται εκεί που βρισκόταν το 1970. Στο μεταξύ σ' όλες τις βιομηχανικές χώρες η βιομηχανική παραγωγή είναι πολύ μικρότερη από τις δυνατότητες της (ίσως κάτω από 70%)

ΜΟΝΕΤΑΡΙΣΜΟΣ: Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

Η μεγάλη ανάπτυξη που γνώρισε ο καπιταλισμός στη τρεις δεκαετίες μετά τον 2ο παγκ. πόλεμο βασίστηκε σ' ένα μέγεθος στα υπέρκοκα δάνεια, τις επενδύσεις, την κυκλοφορία χρήματος (κυρίως δολλαρίων) χωρίς αντίκρουση. Αυτό οδήγησε σε όσες ήταν αναπόφευκτο λόγω των αντιθέσεων του συστήματος σε μια έκρηξη υποπερπαγωγής και πληθωρισμού. Ο Γκονάλες κέρδισε τις εκλογές υποσχόμενος 800.000 νέες θέσεις για τους άνεργους και μείωση του πληθωρισμού και του ελλείματός.

Στη Λατινική Αμερική και

στην Τουρκία οι διάφοροι στρατηγοί κάτω από το βάρος της οικονομικής κρίσης και των υποργικών χρεών άρχισαν να νιώθουν πιο ασφαλισμένοι στα στρατόπεδα τους, νουομένω ασφαλείας ότι θα έδιναν τη εξουσία σε «βολίκους» πολιτικούς και σε ασφαλείς για τον καπιταλισμό κυβερνήσεις.

Έτσι (ακολουθώντας τον Ισμημερικό - 1979 - το Περου - τέλος και τις Ουδούρες - 1981) η μια χώρα μετά την άλλη προσπάθησαν το 1982 να μπουν στη διαδικασία μεταπήδησης στην πολιτική διακυβέρνηση.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Στην περίπτωση της Τουρκίας όμως η «εκδημοκρατικοποίηση» που επιχειρήθηκε με την παρωδία του «δημοψηφισμού» για ν'ο σύνταγμα στις 7 του Νιόβρη, δεν έφτασε κανένα προηγούμενο της είσοδου όλων των αντιπολιτευόμενων πολιτικών και συνεζήτησε η φυλάκιση 100 χιλιάδων πολιτικών κρατουμένων, ο βασανισμοί και οι εκτελέσεις.

Στα λόγια του Γιουτζέν Τοπ εκπροσώπου της Εκτελεστικής επιτροπής της «Ντίσκ» με την έγκριση του Συντάγματος εγκαινιάστηκε στην ουσία μια εποχή «στρατιωτικής δυναστείας» στην Τουρκία.

Στην περίπτωση του Σαλβαδώρα το πέρασμα στη «Δημοκρατία» ήταν ένα μεγάλο φιάσκο. Την ημέρα των εκλογών η ίδια η πρωτεύουσα τρανταζόταν από αναρτικές επιθέσεις. Στην Βραζιλία και την Ουραγουάη έγιναν εκλογές που κέρδισε και στις δύο περιπτώσεις η αντιπολίτευση με 60% ενώ στη Βολιβία που είναι στα πρόθυρα της πτώχευσης οι στρατιωτικοί άνεμοί για να επιβάλουν τα αυτάρχη μέτρα που ήθελαν να επιβάλει το Δ.Α.Ν.Τ. για να παραχωρήσει νέα δάνεια, έδωσαν την εξουσία στον αριστερό πολιτικό Νουζόλο που στετήρηθηκε την προεδρία δυο φορές προηγούμενες από στρατιωτικά πραξικοπήματα.

Οι Αργεντινοί διχτάτορες μετά την αποτυχία να λύσουν τα προβλήματα τους μέσα στην περιπέτεια του πλοίου του Φόλκλαντ άρχισαν να μιλούν για επιστροφή στην Δημοκρατία ιδιαιτέρως μετά από την γενική ανεργία της όης του Δεκέβρη κατά την οποία στα λόγια του ίδιου του Υπουργού εξωτερικών της Αργεντινής, «σταμάτησαν τα πάντα».

Η τύχη και των στρατηγών και ίσως του ίδιου του καπιταλισμού όπως και της γειτονικής Νικαράγουα, στην περίπτωση του Ελ Σαλβαδώρα φαίνεται ότι θα κριθεί στο πεδίο της μάχης. Οι αντίπαροι είχαν το 1982 νέες θέσεις όπως τον Οκτώβρη όταν απελευθέρωσαν 5 νέες πόλεις. Η υποκρισία του Ρήγκαν και του διεθνούς ιμπεριαλισμού σχετικά με την επιμονή στην δημοκρατικές αρχές φάνηκε με την επίσκεψη του Ρήγκαν 10 Νιόβρη Στην Λατινική Αμερική και

«Μέχρι σήμερα, φοβόμαστε τ' αποτελέσματα μόνο της οικονομικής κρίσης. Τώρα είναι η ίδια η καταστροφή που απειλεί να πέσει πάνω μας...»

Πιερ Ελιωτ Τρυντω
πρωθυπουργός Καναδά
6 Σεπτ. 1982

«Δεν θέλω να δραματοποιώ τα πράγματα αλλά βλέπω καθαρά ότι είναι πολύ πιθανές δραματικές εξελίξεις. Αν πάνω από την κρίση ανεργίας υπάρξει και μια διεθνής τραπεζική κρίση, ο κόσμος θα βρεθεί μέσα σε πολύ βαθία νερα...»

Χέλμουτ Σμίτ
Πρώην καγκελλάριος Δυτ. Γερμανίας
18 Νοέμβρη 1982

«Τα κάναμε θάλασσα» («The Economy in a hell of a mess»)

Ρόναλτ Ρήγκαν
Πρόεδρος Η.Π.Α.
29 Νοέμβρη 1982

«Αφήστε την άρχουσα τάξη να τρέμει.. Οι εργάτες δεν έχουν να χάνουν τίποτα εκτος απ' τις αλυσίδες τους και έχουν να κερδίσουν ένα κόσμο ολάκερο.

Προλετάριοι όλων των χωρών ενωθείτε»

Κ. Μάρξ και Φ. Εγκελς

βοήθεια σ' όλους τους διχτάτορες περιλαμβανομένου του Μανάντα του Ελ Σαλβαδώρα. ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΦΑΓΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Εκεί όμως που πραγματικά ξεπεράστηκε αυτή η υποκρισία και μάλιστα από «υπέρχου» του σοσιαλισμού και του αντιιμπεριαλιστικού αγώνα των λαών ήταν στην περίπτωση των Παλαιστινίων του Λιβάνου. Οι αντιδραστικές αραβικές κυβερνήσεις αλλά και «σώματα» των Παλαιστινίων όπως οι Σύριοι και οι Σοβιετικοί αντιμετώπισαν σε διάφορα στάδια τις απάνθρωπες σφαγές και τους βομβαρδισμούς του Λιβάνου με μια απάθεια που ξεσκίασε την πραγματικό ρόλο των Αραβικών καθεστώτων και επισφράγισε για μια ακόμα φορά την εγκατάλειψη του προλεταριακού διεθνισμού από μέρος της γραφειοκρατίας της Σοβ. Ένωσης και των υπολοίπων χωρών του Ανατολικού μπλόκ.

Η εισβολή στο Λίβανο που έγινε καθαρά για να ξεπεραστούν οι εσωτερικές (κυρία οικονομικές κοινωνικές) δυσκολίες της κυβερνήσης Μπκεκίν - έδειξε στο τέλος πως ούτε αυτοι του είδους οι πόλεμοι μπορούν να λύσουν τα προβλήματα των ιμπεριαλιστών πάνω σε κάποια μόνιμη βάση. Στοιχίες βέβαια η βαναυσία αυτή επιχείρησε χιλιάδες ζωές τις πιο πολλές (Σάιμπρα και Σιατίλα) αμάχων και μια προσωρινή υποχώρηση των Παλαιστινίων κατά την οποία στα λόγια του ίδιου του Υπουργού εξωτερικών της Αργεντινής, «σταμάτησαν τα πάντα».

Η τύχη και των στρατηγών και ίσως του ίδιου του καπιταλισμού όπως και της γειτονικής Νικαράγουα, στην περίπτωση του Ελ Σαλβαδώρα φαίνεται ότι θα κριθεί στο πεδίο της μάχης. Οι αντίπαροι είχαν το 1982 νέες θέσεις όπως τον Οκτώβρη όταν απελευθέρωσαν 5 νέες πόλεις. Η υποκρισία του Ρήγκαν και του διεθνούς ιμπεριαλισμού σχετικά με την επιμονή στην δημοκρατικές αρχές φάνηκε με την επίσκεψη του Ρήγκαν 10 Νιόβρη Στην Λατινική Αμερική και

λεμο πλήρως όπως αναφέραμε και πιο πάνω, και η Χούντα της Αργεντινής (Φόλκλαντ). Το πλήρες τίμημα που δεν θα 'ναι άλλο από την ανατροπή, της φαίνεται πως θα το πληρώσει πολύ σύντομα. Η γενική απεργία της όης του Δεκέβρη έδειξε το δρόμο, που έμεινε όμως στα μέσα αν και η Χούντα εκείνη την ημέρα δεν ήταν παρά μια σαπυρόφουσκτα στα ραμάλια χέρια μιας παντοδύναμης εργατικής τάξης.

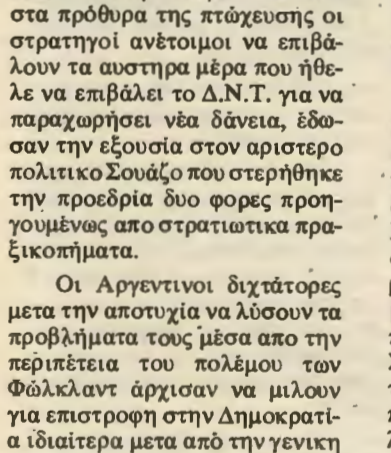
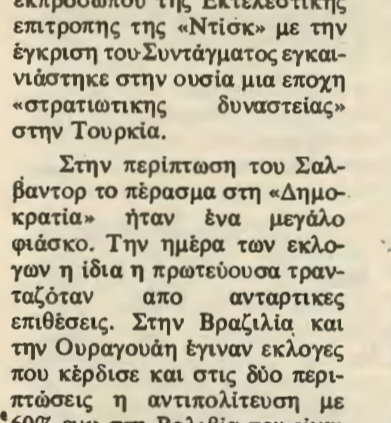
Η κυβέρνηση της Θάτσερ επαφελήθηκε προσωρινά από την εύκολη νίκη στα Φόλκλαντ και κατάφερε να αυξήσει κατακόρυφα τη δημοτικότητα της μέσα σ' ένα όργιο αφηνιστικής εξαρσής που όμοιο του δεν γνώρισε η Βρετανία μεταπολεμικά (εννοούσε κυρίως την προπαγάνδα μέσα από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας της παραέστιας κλπ.). Οσο όμως το ενδιαφέρον της εργατικής τάξης στρέφεται έλανα πίσω στα καθημέρινα προβλήματα (ανεργία, πληθωρισμός, στέγη, υγεία κλπ.) τόσο εξανεμίζεται κι η δημοτικότητα που κέρδισε η Θάτσερ. Ιδιαιτέρως όταν φορτωθούν τα υπέρκοκα έξοδα του πολέμου στις πλάτες των εργαζομένων κι όταν αποκαλυφθεί το πραγματικό κόστος κι η ανουσία της διατήρησης μιας λωρίδας γης των 1800 κατοίκων 4.000 μίλια μακριά από την μητρόπολη, η νίκη της Θάτσερ θα μετατραπεί σε πανωλεθρία.

Τα γεγονότα όμως των Φόλκλαντ όπως και του Λιβάνου, καθώς και ο συνεχιζόμενος για 2 1/2 χρόνια πόλεμος μεταξύ Ιρακ - Ιραν (που στοιχίζει καθημέρινα τη ζωή σε εκατοντάδες άτομα και την καταστrophή του πλούτου των δυο χωρών) ήταν το 1982 μια σαφής προειδοποίηση για την ανθρωπότητα για τους κινδύνους που την απειλούν μέσα από τα συνεχιζόμενα κοινωνικά οικονομικά αδιέξοδα που δημιουργήσε ο καπιταλισμός.

ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Το κίνημα ενάντια στον πόλεμο και τους πυρηνικούς εξοπλισμούς

Μεγάλο τίμημα για το πό-

Μεγάλο τίμημα για το πό-

Μεγάλο τίμημα για το πό-

Μεγάλο τίμημα για το πό-

Μεγάλο τίμημα για το πό-

Μεγάλο τίμημα για το πό-

Μεγάλο τίμημα για το πό-

Μεγάλο τίμημα για το πό-

ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΩΡΙΜΟΣ ΓΙΑ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

Κινητοποιήσεις στη Δυτ. Γερμανία μετά το κλείσιμο της ΑΕΓ

Συνέχεια από την 9 /
 πλισμούς που ογκώθηκε το 1982 φανερώσει πως οι μάζες του πλανήτη - ιδιαίτερα της Ευρώπης, Αμερικής Ιαπωνίας - έχουν αντιληφθεί αυτά τα μηνύματα πολύ καλά. Η εκλογική άνοδος των «Πρασίνων» στη Γερμανία δείχνει πως τα κινήματα αυτά (μαζί κι άλλα περιθωριακά κινήματα-οικολογικά) άρχισαν να αποχτούν και κάποια μικρή εκλογική σημασία. Αυτό οφείλεται και στο γεγονός ότι οι παραδοσιακές εργατικές οργανώσεις (Σοσιαλδημοκρατικές Σταλινικές) απότυχαν να δώσουν ένα διεθνιστικό και ταξικό προσανατολισμό στο ειρηνιστικό κίνημα ενώ τα φιλοσοβιετικά κομμουνιστικά κόμματα συνέχισαν να αναμαссουν τα «περι ειρηνικής συνείπαρξης» Ανατολής - Δύσης αποπροσανατολίζοντας έτσι τις εργατικές μάζες για την πραγματική αίτια των συγκρούσεων και των πολέμων που δεν είναι άλλα από τα αντικρουόμενα συμφέροντα που μπορούν να εξαλειφθούν (όπως και οι πόλεμοι που προκαλούν) μόνο με τον παγκόσμιο Σοσιαλισμό.

ΠΟΛΩΝΙΑ/ΣΟΒ. ΕΝΩΣΗ

Το 1982 οι Πολωνικές μάζες απείληθησαν ξανά με Σοβιετική επέμβαση για να αποφύγουν απεργίες κι εκδηλώσεις διαμαρτυρίας για την συνέχιση του στρατιωτικού νόμου κατά την επέτειο της ίδρυσης της Αλληλεγγύης. Παρα τις απειλές η Πολωνική εργατική τάξη ξαναβγήκε στους δρόμους. Οι στρατιωτικοί, μετά την αδυναμία τους να λύσουν τα οικονομικά προβλήματα και σε μια προσπάθεια να προλάβουν νέες εξεγέρσεις, καταργούν τελικά το στρατιωτικό νόμο. Διατηρούνται όμως στην ουσία στην εξουσία ενώ στην ίδια τη Σοβιετική Ένωση η εξουσία περνά με το θάνατο του Μπρέζνιεφ στο Γιούρι Αντρέεφ που χρημάτισε για 15 χρόνια αρχηγός της Μυστικής Αστυνομίας και κατασκοπείας. Η επικράτηση σ' αυτές τις χώρες των στρατιωτικών και των αστυνομικών φανερώσει από μόνη της την γενικότερη κρίση στην οποία βρίσκονται και την εγκατάλειψη κάθε ίχνους εργατικής δημοκρατίας και Λενινιστικής παράδοσης.

Ο «ΥΠΑΡΚΤΟΣ» ΕΥΡΩΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ

Όσο καταδικασμένος είναι ο καπιταλισμός άλλο τόσο κατα-

δικασμένο είναι οι απολογητές του, αυτοί δηλαδή που ελπίζουν πως μπορούν να ξεπεράσουν τα προβλήματα του με μια καλύτερη διαχείριση του. Αυτό φάνηκε καθαρά το 1982 στις περιπτώσεις των Σοσιαλιστικών Κυβερνήσεων Γαλλίας και Ελλάδας πράγμα που αποτελεί προειδοποίηση για τις κυβερνήσεις της Σουηδίας, της Ισπανίας και αυτές που θα ακολουθήσουν στο εγγυς μέλλον (πιθανές είναι η Γερμανία, η Ιταλία, η Βρετανία, η Πορτογαλία κ.α.)

Στη Γαλλία, η κυβέρνηση Σοσιαλιστών/Κομμουνιστών επέβαλε τον Αύγουστο τετράμηνο πάγωμα μισθών σε μια προσπάθεια να ρίξει τον πληθωρισμό, ενώ ταυτόχρονα πήρε μέτρα υπέρ των βιομηχάνων και πέρασε διάταγμα για περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες.

Αντι όμως αυτή η πολιτική να λύσει τα προβλήματα, διπλασιάστηκε το εμπορικό έλλειμμα σε σχέση με το 1981 (100 δισεκ. φράγκα) ενώ η ανεργία αυξήθηκε. Δικαιολογημένα λοιπόν είναι απογοητευμένο (όπως έδειξαν οι δημοσκοπήσεις) το 30% που ψήφισαν Σοσιαλιστές το 1981.

Αντι να συναιτιστεί απ' αυτό το παράδειγμα ο Α. Παπαντρέου και από τη πτώση της δημοτικότητας που ΠΑΣΟΚ στις Δημοτικές εκλογές της 24ης του Οκτώβρη εξαγγέλλει μέσω Αρσένη (Υπ. Οικονομικών) μια νέα αντεργατική πολιτική «λιτότητας» και περικοπών στους μισθούς (τιμαριθμικό). Στο μεταξύ σύμφωνα με τους υπολογισμούς της ίδιας της κυβέρνησης του Ακαθ. Εθνικού Προϊόν αναμένεται να αυξηθεί μόνο κατά 1,5% οι τιμές κατά 24% και το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών να παραμείνει στάσιμο στα ίδια επίπεδα με το 1981 (2400 εκατ. δολάρια). Ταυτόχρονα αυξήθηκε η ανεργία και η εξαγωγή κεφαλαίων.

Αν υπήρχε όμως καμμία αμφιβολία για την τύχη των ρεφορμιστικών (μεταρρυθμιστικών) κομμάτων στην εποχή της μόνιμης κρίσης του καπιταλισμού έπρεπε να είχε εξανεμιστεί με την πραγματική εξαφάνιση του Ισπανικού Κόμματος στις εκλογές του Οκτώβρη όπου το κόμμα του πατέρα του Ευρωπαϊκού μινισμού έχασε 1 εκατομμύριο ψήφους σε σχέση με τις εκλογές του 1979 και πήρε 5 έδρες στο κοινοβούλιο (23 το 79).

Παρόμοια προβλήματα παρουσιάζουν και τα φιλοσοβιετικά κομμ. κόμματα ιδιαίτερα το Γαλλικό.

ΟΙ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΦΟΥΝΤΩΝΟΥΝ

Μια ματιά στις οικονομίες και τις κοινωνίες των διαφόρων χωρών και τμημάτων του πλανήτη μας είναι αρκετή για να πείσει τον καθένα ότι υπάρχει μια παγκόσμια οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση. Οι διάφορες αποτυχημένες λύσεις που έχουν δοθεί στον καπιταλιστικό κόσμο, δεξιές ή «αριστερές», αποδεικνύουν ξανά και ξανά πως η κρίση αυτή είναι δομική οφείλεται δηλαδή στις αντιθέσεις του καπιταλισμού και στη χαοτική φύση του συστήματος που βασίζεται στο κέρδος του ιδιώτη αντι στις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου.

Στις Ανατολικές χώρες, τα γιγαντιαία επιτεύγματα που γνωρίσαμε σε παλαιότερες εποχές και που βασίστηκαν στην κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και το κεντρικό πλάνο (προγραμματισμό) εξαλείφονται λόγω των εμποδίων που βάζει στην ανάπτυξη η γραφειοκρατία και η έλλειψη εργατικής δημοκρατίας.

Ο τρίτος κόσμος στο μεταξύ είναι καταδικασμένος σε μόνιμη αθλιότητα.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες οι Μαρξιστικές ιδέες, που γνώρισαν μια υποχώρηση στα χρόνια της άνθισης του καπιταλισμού, άρχισαν να ξαπλώνονται σαν φωτιά μέσα στις μάζες που άρχισαν να αμφισβητούν τον καπιταλισμό (και το γραφειοκρατικό μοντέλλο, βλέπε Πολωνία).

Πιο συγκεκριμένα αριστερές τάσεις και μαρξιστικά ρεύματα έχουν αναπτυχτεί σ' όλα σχεδόν τα εργατικά κόμματα της Ευρώπης. Το χρόνο που μας πέρασε η επίθεση ενάντια σε μια τέτοια τάση - τη Μαρξιστική τάση Μιλίταντ του Εργ. Κόμματος Βρετανίας - ήταν το κύριο θέμα - μαζί με τον πόλεμο για τα Φώκλαντ - που απασχόλησε τη Βρετανική κοινωνία, θέμα που πήρε μάλιστα και διεθνείς προεκτάσεις. Οι σύντροφοι του Μιλίταντ δέχτηκαν μέσα στο 1982 την πιο σφοδρή επίθεση που δέχτηκε ποτέ αριστερή οργάνωση. Μία επίθεση στην οποία επιστρατεύτηκαν σε καθημερινή βάση οι εφημερίδες, το ραδιόφωνο κι η τηλεόραση:

Η επίθεση κορυφώθηκε με

μια απόφαση στο συνέδριο του κόμματος που μπορεί ν' ανοίξει την πόρτα σε διαγραφές. Νωρίτερα οι Μιλίταντ κέρδιζαν την προεδρία μιας σημαντικής συντεχνίας (C.P.S.A.) με 220,000 μέλη, πράγμα που έκανε τη «Φαϊνάνσιαλ Τάιμς» να αναλογιστεί τις συνέπειες για τον καπιταλισμό αν κατορθώσουν να βάλουν κάτω από τον έλεγχό τους όλο το συνδικαλιστικό κίνημα.

Στην επίθεση των αστών και των δούρειων τους ιππών της δεξιάς πτέρυγας του κόμματος και των πολυεκατομμυριούχων που ελέγχουν τα μέσα ενημέρωσης οι Μαρξιστές του Μιλίταντ διοργάνωσαν μια τρομακτική αντεπίθεση φέρνοντας το πρόγραμμα τους σε κάθε γωνία του Βρετανικού Εργατικού Κινήματος. Ο χρόνος έκλεισε χωρίς η δεξιά πτέρυγα, που έχει πια χάσει το παιχνίδι, να επιτύχει τις πολυπόθητες διαγραφές. Αντίθετα η επιρροή του Μιλίταντ διευρύνθηκε ακόμα περισσότερο.

ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΠΑΝΕΤΟΙΜΟΣ ΓΙΑ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

Με την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, της τεχνολογίας και της επιστή-

μης και με την ανάπτυξη του ίδιου του καπιταλισμού, έχουν δημιουργηθεί όλες οι συνθήκες για τον παγκόσμιο σχεδιασμό της οικονομίας κάτω από εργατικό-έλεγχό, για τον παγκόσμιο καταμερισμό της εργασίας, για την ίση κατανομή του πλούτου του πλανήτη μας, για ένα επίγειο πραγματικά παράδεισο. Οι αντικειμενικές συνθήκες για το πέρασμα στο σοσιαλισμό είναι σήμερα πιο ώριμες παρα ποτε, ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ.

Οι ηγεσίες όμως των παραδοσιακών κομμάτων της εργατικής τάξης - είτε βρίσκονται στην κυβέρνηση είτε όχι - αρνούνται να αναγνωρίσουν την χρεωκοπία του καπιταλισμού και να καθοδηγήσουν την εργατική τάξη στην κατάληψη της πραγματικής εξουσίας.

Η ανάπτυξη των μαρξιστικών δυνάμεων μέσα σ' αυτά τα κόμματα θ' αποτελέσει στα χρόνια που έρχονται την μόνη διέξοδο στην κρίση του καπιταλισμού που δεν είναι άλλη από την επικράτηση σ' όλο τον κόσμο του Σοσιαλισμού.

Δέλτα Μι.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Συνέχεια από τη 4

ακολουθεί το ΠΑΣΟΚ η εργατική τάξη θ' απαντήσει με δυναμικές διεκδικήσεις των αιτημάτων της, προσπαθώντας έτσι να επβάλει τις λύσεις που αφτη θέλει.

Τρομοκρατημένη η αστική τάξη από την αγωνιστικότητα και αποφασιστικότητα της εργατικής θα προσπαθήσει να τη χτυπήσει χρησιμοποιώντας όλα που στόχο θάχουν το σμποτάρισμα της οικονομίας, (επενδυτική αποχή, χρεωκοπία και κλείσιμο επιχειρήσεων, - δόλο ή φυσικό, - εξαγωγή συναλλαγμάτων, φοροδιαφυγή άφηση της ανεργίας κ.τ.λ.) Μπροστα σ' αυτά τα δεδομένα, τα ταξικά στρατόπεδα θα περιχαρακόνονται και η ταξική πάλη θα οξύνεται. Τα περιθώρια εκλογής της κυβέρνησης Παπαντρέου θα στενεύουν ασφυκτικά: Η θα χτυπήσει την αστική τάξη αποσπώντας από τα χέρια της τη διαδικασία και τα μέσα παραγωγής που κατέχει και απογυμνώνοντας την από τα κέντρα εξουσίας που η ίδια έστησε για να την στηρίξουν, η θα χτυπήσει την εργατική τάξη. Το τηλεφάιο σημαίνει ότι η πολιτική διαχείρισης του καπιταλιστικού συστήματος που ακολουθεί η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ θα συνεχιστεί και θα ενταθεί (με ακόμα πιο δεξιά πορεία) Αν η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ διαλέξει τη πολιτική χτυπήματος της εργατιάς, θ' ανοίξει το δρόμο για την απογοήτευση και τη σύγχυση, που θα αγκαλιάσει ιδιαίτερα τα πιο καθυστερημένα τμήματα

της εργατικής τάξης και των μικροαστών.

Αφτη η πολιτική αν συνεχιστεί μπορεί ακόμη να φέρει και την ολοκληρωτική καταστροφή του ίδιου του κόμματος. Στη περίοδο που η σύγχυση θα είναι το κύριο χαρακτηριστικό μέσα στο εργατικό κίνημα, η αστική τάξη θα δυναμώσει και οι μηχανισμοί του κράτους θα σκληρύνουν. Η αστική τάξη θάναί έτοιμη για την αντεπίθεση - της. Θα προσπαθήσει να καταλάβει και πάλι την εξουσία. Όμως μια πρόωρη ενέργεια από μέρους της θα φέρνει αντίθετα αποτελέσματα. Έτσι οι αστοί περιμένουν να φθαρεί πρώτα η κυβέρνηση Παπαντρέου κάτω από το βάρος της πολιτικής των δεξιών αναθεωρήσεων που ακολουθεί.

Το χρέος λοιπόν των αριστερών μαρξιστικών δυνάμεων μέσα στο ΠΑΣΟΚ είναι με κάθε θυσία, να μπου φραγμός σε αφτη την καταστροφική πορεία που οδηγεί ο Παπαντρέου το εργατικό κίνημα της χώρας και το ΠΑΣΟΚ. Πρέπει ν' αμφισβητήσουν αφοβα τη πραχτική του Παπαντρέου, να προσπαθήσουν να περισώσουν τα μέλη και στελέχη του ΠΑΣΟΚ από την απογοήτευση, βάζοντας το πρόβλημα στις σωστές του διαστάσεις, δίνοντας παράλληλα τις σωστές προοπτικές και επαναποθετώντας τέλος το ΠΑΣΟΚ στη σωστή του πορεία.

Γ. ΖΑΒΡΟΣ

ΠΟΛΩΝΙΑ

Προτού η στρατιωτική ηγεσία στην Πολωνία άρει τον στρατιωτικό νόμο στις 31 Δεκεμβρίου του 1982, πέρασε στις αρχές του περασμένου Οκτώβρη νέο νομοσχέδιο βάσει του οποίου διαλύεται η «Αλληλεγγύη», η πρώτη ανεξάρτητη συντεχνία στην Πολωνία. Βάσει του νέου νόμου καταργούνται όλες οι συνδικαλιστικές ελευθερίες, απαγορεύεται το δικαίωμα της απεργίας και παράλληλα προβλέπεται η ίδρυση νέων συνδικάτων σε επίπεδο επιχειρήσεων.

Δυνάμει αυτού του νόμου, η κυβέρνηση θα έχει τον αυστηρό έλεγχο όλων των συνδικάτων. Θα υπάρχει μια εργατική ένωση για κάθε εργοστάσιο και δεν θα επιτρέπεται η ίδρυση εθνικών ενώσεων.

Οι νόμιμες ενώσεις δεν θα μπορούν να συμμετέχουν σε καμία πολιτική δραστηριότητα και θα είναι υποχρεωμένες να πληροφορούν τη κυβέρνηση για οποιαδήποτε απεργία μια βδομάδα πριν από την ημέρα της πραγματοποίησής της και να ματαιώνουν κάθε απεργία τους

Οι Πολωνοί διαμαρτύρονται για τις ελλείψεις τροφίμων. Η γραφειοκρατία τους κατηγορεί ότι εξυπηρετούν τον Ιμπεριαλισμό

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗ

Συνέχεια από την 7

κομικών σταθμών και νηπιαγωγείων, παιδικών και μαθητικών λειψών

- την γενίκευση της δωρεάν προδημοτικής εκπαίδευσης και την καθιέρωση της δωδεκάχρονης δωρεάν εκπαίδευσης
- λειτουργία μέσα στον επόμενο ακαδημαϊκό χρόνο του πανεπιστημίου
- την ίδρυση ανώτερων επαγγελματικών σχολών
- την δημιουργία αθλητικών κέντρων και γηπέδων
- την ανάπτυξη της πολιτιστικής ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος κλπ κλπ.

Δεν χωρεί αμφισβήτηση ότι αυτά τα μέτρα και τα πολλά άλλα τα οποία αναφέρονται στο πρόγραμμα, βοηθούν αφάνταστα στην καλύτερη ζωή των συνθηκών ζωής των πλατιών λαϊκών μαζών. Αλλά δεν πρέπει να υπάρχει η εντύπωση πως αυτά τα μέτρα μόνο οι σοσιαλιστές τα επιζητούν — μια ματιά στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης πείθει πως μέτρα όπως την δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, την δωρεάν παιδεία, τα αθλητικά κέντρα και τα πάρκα, τις επαρκείς συγκοινωνίες κλπ, ήταν δυνατό να υιοθετηθούν μέσα στα πλαίσια του καπιταλισμού, ακόμα και κάτω από τις πιο συντηρητικές κυβερνήσεις.

Μιλούμε για τα κράτη ευημερίας τα οποία αναπτύχθηκαν στην Ευρώπη μετά τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο. Τα οποία όχι μόνο δεν αποτελούν αντίβαρο στον καπιταλισμό, αλλά απεναντίας αποτελούν το καύχημα του καπιταλισμού και αυτο το οποίο χρησιμοποιούν οι δεξιοί παντού σαν πρότυπο και υπόδειγμα του τι μπορεί να προσφέρει ο καπιταλισμός στην ανάπτυξη του.

Αυτο βέβαια που επέτρεψε την δημιουργία των κρατών ευημερίας ήταν η τεράστια ανάπτυξη που σημείωσαν αυτές οι χώρες στη μεταπολεμική περίοδο. Η ανάπτυξη του πλούτου ήταν τέτοια, που οι αστοί είχαν τη δυνατότητα να ικανοποιούν ορισμένες από τις ανθρώπινες ανάγκες της εργατικής τάξης.

Η εικόνα που βλέπουμε σήμερα σ' αυτές τις χώρες, όμως είναι εντελώς διαφορετική. Όχι μόνο δεν μπορούν οι αστοί να προσφέρουν οποιαδήποτε καλύτερη ζωή στις συνθήκες ζωής των εργαζομένων, αλλά τα ίδια τα κράτη ευημερίας οδηγούνται σε κατάρρευση. Στην μια μετά την άλλη, στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης, οι εργαζόμενοι αναγκάζονται να κατεβούν σε δυναμικές κινητοποιήσεις ενάντια στην προσπάθεια των κυβερνήσεων να περικολοφούν αυτά που μέχρι χτες θεωρούνταν κεκτημένα δικαιώματα: την υγεία, την παιδεία, τις συντάξεις, τα επιδόματα. Απ' αυτή την πορεία δεν εξαιρούνται ούτε χώρες όπως η Σουηδία, την Δυτ. Γερμανία και την Γαλλία που μέχρι πρόσφατα απολούσαν τους κολοσσούς της καπιταλιστικής ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Αυτά για να δείξουμε πως η δημιουργία του κράτους ευημερίας δεν είναι αποτέλεσμα της διάθεσης των κυβερνήσεων, αλλά κατα κύριο λόγο αποτέλεσμα της οικονομικής ανάπτυξης, σε συσχέτιση με την αυξανόμενη δύναμη της εργατικής τάξης.

Είναι δυνατό, λοιπόν, να δούμε την Κύπρο να μετατρέπεται σε κράτο ευημερίας; — γιατί το πρόγραμμα του Β.Λ. γι' αυτό ακριβώς προνοεί. Η απάντηση είναι καθαρή. Όχι! είναι εντελώς αδύνατο και αφελές να πιστεύει κανείς, πως στη βάση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, και τη στιγμή που τα υπόλοιπα κράτη ευημερίας καταρρέουν κάτω από το βάρος της παγκόσμιας κρίσης, θα μπορέσει η Κύπρος να κτίσει το δικό της κράτος ευημερίας.

Αυτή η εκτίμηση αλλάζει διαμετρικά, όμως, από τη στιγμή που ο Β.Λ. προχωρήσει αποφασιστικά με σοσιαλιστικά μέτρα. Στη βάση του σοσιαλιστικού σχεδιασμού της οικονομίας, όλα τα παρα—πάνω μέτρα μπορούν να γίνουν πραγματικότητα, γιατί ο σοσιαλισμός θα μπορέσει να δώσει μια τεράστια ώθηση στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων και του πλούτου. Αν, ο Β.Λ. αφήσει άθικτες της σημερινές δομές της οικονομίας, και εξακολουθήσει να στηρίζεται στην ιδιωτική πρωτοβουλία για την ανάπτυξη της οικονομίας, τότε παρ' όλες τις ειλικρινείς του διαθέσεις, τα λόγια του θα παραμείνουν απραγματοποίητες υποσχέσεις.

ΠΟΣΟ ΩΡΙΜΗ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΣΗΜΕΡΑ

Ακούμε συχνά το επιχείρημα πως οι εργάτες δεν είναι έτοιμοι σήμερα για το σοσιαλισμό· πως η εργατική τάξη της Κύπρου δεν είναι ώριμη για να μπορέσει να αγκαλιάσει ένα σοσιαλιστικό πρόγραμμα.

Αυτο αποτελεί «πάγια» θέση των ηγεσιών των αριστερών κομμάτων, και της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ, για να δικαιολογήσουν το γεγονός πως αποφεύγουν να πάρουν ταξική τοποθέτηση σε σχέση με τα διάφορα ζητήματα που προκύπτουν. Αυτή η αντίληψη έχει περάσει πλατιά στις βάσεις των αριστερών κομμάτων και

στη συνείδηση των μελών.

Χρειάζεται να σταθούμε μόνο για μια στιγμή πάνω σ' αυτό το σημείο για να ανακαλύψουμε όλο τον παραλογισμό που κρύβεται πίσω απ' αυτή την τοποθέτηση: τα μέλη και οι υποστηρικτές της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ από τον πρώτο μέχρι το τελευταίο σχέδιο να ζουν με το όνειρο μιας σοσιαλιστικής κοινωνίας, μαζί να αποτελούν τη μεγάλη πλειοψηφία της εργατικής τάξης, κι όμως να υποστηρίζουν πως η εργατική τάξη δεν είναι σε θέση ακόμα, δεν είναι ικανή, να πάρει την εξουσία στα χέρια της.

Εδώ ακριβώς βρίσκεται ο παραλογισμός: στο γεγονός πως η πλειοψηφία της εργατικής τάξης πιστεύει στο σοσιαλισμό, αλλά θεωρεί πως η εργατική τάξη δεν είναι έτοιμη για το σοσιαλισμό!

Υπάρχει μια απλή εξήγηση γι' αυτό: αυτοί που δεν έχουν εμπιστοσύνη στην εργατική τάξη είναι οι ηγέτες της, οι ηγέτες των αριστερών κομμάτων και των συντεχνιών. Και για να δικαιολογήσουν τα νεφωμένα προγράμματα, και τις συμμαχίες με τον ταξικό εχθρό το ρίχνουν στην αδυναμία του κινήματος. Έχουν χάσει την εμπιστοσύνη τους στο εργατικό κίνημα, έχουν χάσει τον διεθνιστικό τους προσανατολισμό, κι αυτά αναγκαστικά τους οδηγούν στον ταξικό συμβιβασμό.

Απο τον καιρό του «Κράτος κι επανάσταση» ο Λένιν εξηγούσε πόσο εύκολο ήταν τότε για την εργατική τάξη να καταλάβει την εξουσία και να διαχειριστεί την οικονομία. Εξηγούσε πως ο καπιταλισμός ο ίδιος δημιουργούσε τις προϋποθέσεις για να γίνει δυνατή η διαχείριση της κοινωνίας από τους εργάτες — μορφώνοντας τους από τη μια και απλουστεύοντας όλες τις διαδικασίες από την άλλη. Την δυνατότητα της εργατικής τάξης να καταλάβει την εξουσία και να κυβερνήσει την απόδειξαν αδιαμφισβήτητα πρώτα χρόνια της Οκτωβριανής επανάστασης του 17.

Άμα ο Λένιν είχε δίκαιο τότε, πόσο μάλλον σήμερα. Στο σημερινό, υπερεθνικό-μονοπωλιακό στάδιο καπιταλιστικής ανάπτυξης, η εργατική τάξη είναι άπειρα πιο μορφωμένη και ο ρόλος της αστικής τάξης στην παραγωγή πραγματικά ανύπαρκτος: όλες οι εργασίες και όλες οι αποφάσεις περνούν από τα χέρια μισθωτών υπαλλήλων κι εργατών! Αυτο που φαίνεται αδύνατο και ουτοπικό, δηλ. η διαχείριση της κοινωνίας από τους εργαζόμενους, είναι σήμερα πολύ πιο απλό και λογικό απ' ότι η διαχείριση της κοινωνίας από τους αστούς!

Ας σταθούμε για λίγο στο παράδειγμα της Πολωνίας όπου το καλοκαίρι του 81 τα εκατομμύρια των εργατών που ήταν οργανωμένα στην «Αλληλεγγύη» ζήτησαν αυτοδιαχείριση. Υπάρχει με ξεκάθαρη απόδειξη της δυνατότητας των εργαζομένων να διαχειριστούν την οικονομία και την κοινωνία, παρα όταν το ζήτησαν οι ίδιοι μαζί;

Αξίζει τον κόπο να δούμε το θέμα της ωριμότητας των συνθηκών για το σοσιαλισμό, σε σχέση και με την Ελλάδα. Γιατί το επιχείρημα που συχνά μας αντιπαραθέτουν όταν κριτικάρουμε τον Παπαντρέου για την υπαναχώρηση από τις παλιές του θέσεις, είναι πως η Ελλάδα δεν μπορεί από μόνη της να κάνει άλματα προς το σοσιαλισμό γιατί θα έχει ν' αντιμετωπίσει ένα εχθρικό καπιταλιστικό περίφουρο. Έτσι δικαιολογείται η παραμονή στο ΝΑΤΟ, η παραμονή στην ΕΟΚ, η στήριξη στην ιδιωτική πρωτοβουλία.

Αυτο που δεν είναι κατανοητό όμως, είναι πως μπορεί κάποιος να υποστηρίξει πως η Ελλάδα είναι μόνη της. Σχέδον ταυτόχρονα ανέβησαν οι σοσιαλιστές στην εξουσία σε μια σειρά από χώρες: Γαλλία, Ελλάδα, Σουηδία, Ισπανία. Αν οι σοσιαλιστές ηγέτες σ' αυτές τις χώρες ήταν αποφασισμένοι να προχωρήσουν στο σοσιαλισμό, ποιος εχθρικός καπιταλιστικός περίγυρος είναι αυτός που θα τους εμπόδιζε; Η υπόλοιπη Ευρώπη μήπως; μα αυτή, θα συγκλονιζόταν από τέτοιους επαναστάτικους σπασμούς, στην περίπτωση της ανάρτησης του καπιταλισμού σε τέσσερις χώρες σχεδόν ταυτόχρονα, που θάταν θέμα λίγου χρόνου προτού κι αυτή ακολουθήσει.

Το παραμύθι της ανώριμης εργατικής τάξης και των ανωριμών αντικειμενικών συνθηκών δεν θα διαρκέσει για πάντα. Η παγκόσμια κρίση αναγκάζει το κίνημα στη μία χώρα μετά την άλλη να μπαίνει σε έντονους ταξικούς αγώνες — μια πορεία από την οποία η Κύπρος δεν μπορεί να ξεφύγει, Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες οι σημερινοί ηγέτες, είτε θα προχωρήσουν μαζί με το κίνημα, επαναστατικά, είτε θα ξεπεραστούν από την ιστορία, ανοίγοντας το δρόμο σε νέους αγωνιστές οι οποίοι θα μπουν μπροστά, για να ολοκληρώσει η εργατική τάξη τον ιστορικό ρόλο που είναι ταγμένη να παίξει.

ΟΜΗΡΟΣ ΠΙΑΝΤΗΣ.

που δεν επιδοκιμάζεται από την Κυβέρνηση. Παράλληλα ψήφισε νόμο που υποχρεώνει τους αγρότες να γίνουν μέλη μιας «Κοινωνικοεπαγγελματικής Ενώσεως» η οποία θα ιδρυθεί με την «φροντίδα» του κόμματος.

Κατά την ψηφοφορία του νέου νόμου που αφορούσε τη λειτουργία των Πολωνικών συνδικάτων, παραβιάστηκε η κοινοβουλευτική πειθαρχία του Πολωνικού κοινοβουλίου. Ενώ οι βουλευτές του Κομμουνιστικού κόμματος στο κοινοβούλιο ψήφισαν ομόφωνα υπέρ 5 βουλευτές Αγροτικού κόμματος ή Δημοκρατικού κόμματος που λαμβάνουν μέρος στην κυβέρνηση του στρατηγού Γιαρουζέλσκι καταψήφισαν το νέο νόμο.

Ο πρόεδρος των ΕΠΑ, κύριος Ρήγκαν, μετά τις νέες αποφάσεις εναντίον της «Αλληλεγγύης», σαν ο δήθεν προασιτιστής των συνδικαλιστικών ελευθεριών της εργατικής τάξης αποκάλυψε «φρικτή» την ενέργεια της Πολωνικής κυβέρνησης και σκέφτεται να αναστείλει το προνομιακό εμπορικό καθεστώς που είχαν παραχωρήσει οι ΕΠΑ στην Πολωνία. Η υποκρισία του Ρήγκαν ως εκφραστή της Αστικής Τάξης των ΕΠΑ όπως και των άλλων καπιταλιστικών Κυβερνήσεων της Δύσεως ξεπερνά στην περίπτωση της Πολωνίας κάθε προηγούμενο. Τούτο δε διότι η Κυβέρνηση του Ρήγκαν όπως και οι σύμμαχοι του στην Ευρώπη εστήριξαν οικονομικά την γραφειοκρατία της Πολωνίας και συνεχίζουν να την στηρίζουν παρα τις διαμαρτυρίες τους γιατί μια κατάρρευση οικονομικά της Πολωνίας θα είχε άμεσο αντίκτυπο στις οικονομίες των Δυτικών χωρών και στο διεθνές νομισματικό ταμείο όπου η Πολωνία είναι καταχρεωμένη. Ακόμα μια ανατροπή της γραφειοκρατίας και η εγκαθίδρυση μιας υγιούς εργατικής δημοκρατίας θα είχε ακόμα μεγαλύτερο αντίκτυπο στις καπιταλιστικές οικονομίες της Δύσεως όπου η εργατική τάξη των χωρών αυτών θα εξεγείρετο εναντίον των αστών και της εκμετάλλευσης έχοντας σαν πρότυπο την Πολωνία.

Αμέσως μετά την ανακοίνωση του νέου νόμου, οι εργάτες, μέλη της «Αλληλεγγύης» στα ναυπηγεία Λένιν του Γκτάνσκ κατέβηκαν σε απεργία ζητώντας την αποκατάσταση του ανεξάρτητου εργατικού συνδικάτου «Αλληλεγγύη», την απελευθέρωση του αρχηγού του συνδικάτου Λέχ Βαλέσα και την απελευθέρωση όλων των άλλων μελών του συνδικάτου που κρατούνται σε στρατόπεδα ή συνελήφθησαν μετά την επιβολή του στρατιωτικού νόμου.

Πραγματικοποίηθησαν απεργίες και σε άλλες πόλεις όπως στην Νόβα Χούτα, την Κόσαλο το Στετίνο και στο προάστειο του Βρζέτς, έδρα της Αλληλεγγύης. Στο κέντρο του

Συνέχεια στην 12η

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

Η σοσ. εκφραση προχωρεί καλά, οι ιδέες μας απλώνουν, οι υποστηρικτές μας αυξάνονται! Αυτά είναι τα μηνύματα του Χριστουγεννιάτικου χορού της εκφρασης, του οποίου η οικονομική επιτυχία ήταν κάτι το ανεπανάληπτο. Ο στόχος που βάλαμε για καθαρό κέρδος από το χορό £2000 καλύφθηκε πλήρως (ξεπεράστηκε γύρω στις £50) ενώ τα έσοδα ξεπέρασαν τις £2500.

Αυτό δείχνει όχι μόνο την αύξηση στον αριθμό των υποστηρικτών μας αλλά και τη πολλή διάθεση και όρεξη με την οποία δούλεψαν. Μια διάθεση και όρεξη που πηγάζουν από την πίστη στην ορθότητα των θέσεων και των προοπτικών που βάζει η εφημερίδα μας, από την κατανόηση πως αυτή η εφημερίδα πρέπει να συνεχίσει τον αγώνα της γιατί μόνο οι ιδέες που αυτή εκφράζει μπορούν να οδηγήσουν την εργατική τάξη και το λαό μας στην αποτίναξη κάθε καταπίεσης και στην πραγματική λευτερία.

Για την συνέχιση του αγώνα της η «ΕΚΦΡΑΣΗ» στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο στην ενίσχυση των φίλων και υποστηρικτών της. Ζητούμε και περιμένουμε απ' αυτούς γενναιόδωρες εισφορές, για να μπορέσουμε να μεταφέρουμε τις ιδέες μας και στον τελευταίο ΕΔΕΚιτη, για να μπορέσουν κάποτε αυτές οι ιδέες να γίνουν πίστη και προοπτικές της εργατικής τάξης στο σύνολο της.

Συνεχίστε την καλή δουλειά σύντροφοι!

ΠΟΛΩΝΙΑ

Συνέχεια από την 11

Γκτάνσκ σημειώθηκαν βίαιες συγκρούσεις και στα ναυπηγεία του Λένιν κηρύχθηκε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Δηλαδή οποιοσδήποτε εργάτης αποπειραθεί να απεργήσει ή δεν προσέλθει κανονικά στην εργασία του στα ναυπηγεία, θα παραπέμπεται στα τοπικά στρατοδικεία και θα τιμωρείται αυστηρά.

Με την ψήφιση τούτου του νόμου, φάνηκε για ακόμα μια φορά ξεκάθαρα ο ρόλος που παίζει η κυβέρνηση Γιαρουζέλσκι στην Πολωνία. Η γραφειοκρατία είναι άξια να καταπατήσει ακόμα και τα πιο βασικά δικαιώματα της εργατικής τάξης και να χρησιμοποιήσει βία για να διατηρήσει τον εαυτό της στην εξουσία.

Σε προηγούμενα φύλλα της Σ.Ε., είχε αναφερθεί ότι θάταν πολύ πιθανό, η γραφειοκρατία να προβεί στην ψήφιση του πιο πάνω νόμου όπου η «Αλληλεγγύη» θα ανακηρυσσόταν παράνομη.

Αυτό είναι ένα ακόμα μάθημα για την ηγεσία του συνδικάτου, όπου όχι πολύ πριν την ψήφιση του νόμου είχε την ψευδαίσθηση ότι θα μπορούσε να

ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΕΚ

Σε πρόσφατο δημοσίευμα των «Νέων» για τις εκλογές στην Εθνική Φοιτητική Ένωση Κυπρίων-Αθήνας, χαρακτηρίζεται σαν σημαντική νίκη η ανάδειξη της Δ.Κ.Κ.Φ. ΑΓΩΝΑ σε πρώτη δύναμη. Και πράγματι ο Αγώνας πήρε το 28% με 420 ψήφους κερδίζοντας 2 έδρες ενώ η Προοδεφτική ήρθε δεύτερη με 392 ψήφους κερδίζοντας 2 έδρες η Δράση ΚΕΣ ήρθε Τρίτη με 325 ψήφους κερδίζοντας 2 έδρες η Πρωτοπορία ήρθε Τέταρτη με 292 ψήφους κερδίζοντας 2 έδρες και η Αναγέννηση ήρθε Πέμπτη με 144 ψήφους κερδίζοντας 1 έδρα.

Γίνεται λοιπόν φανερό ότι πρόκειται για νίκη του Αγώνα. Όμως για κάποιο που γνωρίζει την ιστορία του κυπριακού φοιτητικού κινήματος στην Ελλάδα, το αποτέλεσμα αυτό μόνο σαν επιφανειακή νίκη μπορεί να χαρακτηριστεί γιατί όταν για πρώτη φορά 30 φοιτητές σύνταξαν μια ιδρυτική διακήρυξη, καλώντας τους κύριους φοιτητές να τη μελετήσουν να τη συζητήσουν και τέλος να την υπογράψουν, το αποτέλεσμα ήταν ανεπανάληπτο. Μέσα σε μια βδομάδα υπόγραψαν τη διακήρυξη γύρω στους 450 φοιτητές, που έβαλαν έτσι τα θεμέλια για μια σωστή

αριστερή με δημοκρατικές διαδικασίες φοιτητική οργάνωση. Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα έγινε και η ιδρυτική συνέλευση, όπου κάπου 220 φοιτητές με την ενεργητική συμμετοχή τους έκαναν ένα πραγματικό γεγονός τη νέα οργάνωση που σήμαινε ποιοτικό ανέβασμα του επιπέδου του κυπριακού φοιτητικού κινήματος που μέχρι τότε παράγει ανάμεσα στους δεξιούς φοιτητοπατέρες και τις διάφορες «έξωθεν» σκοπιμότητες-τους. Πως λοιπόν μπορούμε να χαιρόμαστε για τη νίκη του Αγώνα που μετά από τόσα χρόνια δράσης παίρνει 420 ψήφους; Όταν συγκρί-

Δέκα χρόνια ζωής κλείνει φέτος η «ΕΚΦΡΑΣΗ» και συνεχίζει. Με ανανεωμένο το ηθικό, με ανανεωμένες τις δυνάμεις. Συνεχίζει γιατί οι υποστηρικτές της συγκαταλέγονται μέσα στους πιο τίμιους, τους πιο ανιδιοτελείς αγωνιστές της ΕΔΕΚ και του εργατικού κινήματος. Συνεχίζει γιατί έχει ευθύνη απέναντι στο εργατικό κίνημα και τον τόπο να συνεχίσει.

Η «ΕΚΦΡΑΣΗ» μπαίνει στο 83 με περισσότερη ύλη, με αισιοδοξία, με ορμή. Υπόσχεται ν' ανταμείψει τον κάθε σύντροφο για τις θυσιές του. Υπόσχεται να παραμείνει μπροστάρης, υπόσχεται να αποκαταστήσει τον Μαρ-

ξισμό μέσα στο κίνημα.

Υπόσχεται τη μέρα που οι Κύπριοι εργάτες Τούρκοι κι Ελληνες μαζί θα υψώνουν την κόκκινη σημαία του σοσιαλισμού πάνω από το νησί μας.

ΑΖΗΤΗΤΑ ΔΩΡΑ

Οι πιο κάτω λαχνοί κέρδισαν δώρα στο χορό. Παρακαλούνται οι κάτοχοι να τα ζητήσουν στο τηλ. 61553. 5287, 1638, 0504, 9508, 9585, 7734, 2641.

ΨΗΦΟ ΣΤΟ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗ

Συνέχεια από την 1η φωνιάς μέσα στο κόμμα δεν μπορεί παρα να επιδράσουν αρνητικά.

9. Ωστόσο το κόμμα δεν ανήκει στους λίγους γραφειοκράτες που σήμερα το κυβερνούν. Ανήκει στις χιλιάδες μέλη του και στο εργατικό κίνημα γενικότερα. Παρατην διαλυτική δράση της γραφειοκρατίας η επιρροή της ΕΔΕΚ αυξάνεται καθημερινά. Έχουμε εμπιστοσύνη στη βάση του κόμματος, τόσο στους παλιούς αγωνιστές όσο και στα νέα μέλη και στελέχη που θα το πλασιώσουν με βάση τις αγωνιστικές παραδόσεις του, και είμαστε βέβαιοι πως οι ιδέες του μαρξισμού θα ξαναπάρουν τη θέση που τους ανήκει μέσα στο κόμμα.

10. Γι αυτό κάθε απογοήτευση πρέπει να παραμεριστεί και όλα τα αριστερά μέλη και στελέχη του κόμματος να δουλέψουν για τις εκλογές. Συσπειρωμένα γύρω από την Αριστερή Πτέρυγα είμαστε αποφασισμένοι να σταματήσουμε τον γραφειοκρατικό κατήφορο του κόμματος και να κάμουμε ότι είναι δυνατό για μια εκλογική επιτυχία της ΕΔΕΚ.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 21.1.1983.

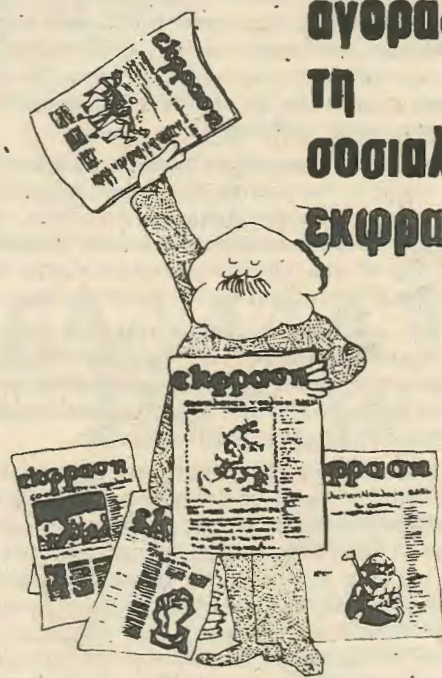
νομε τους αριθμούς συμμετοχής στον Αγώνα την εποχή της δημιουργίας του και τώρα, δεν έχουμε το δικαίωμα να εφησυχάζουμε. Μόνο προβληματισμός και κριτική διάθεση πρέπει να μας διακατέχουν για να δούμε τι έφταιξε στα τόσα χρόνια ζωής της οργάνωσης και έφτασε έτσι στα σημερινά αποτελέσματα. Και μόνο τότε όταν βρούμε το τι φταίει και χαράξουμε μια νέα πορεία θα μπορούμε νάμαστε περήφανοι, γιατί τότε ο Αγώνας θα είναι πραγματικά μια μεγάλη δύναμη.

Μια σειρά από αδυναμίες που δεν εχτιμήθηκαν σωστά και που έμειναν αζεπέραστες οδήγησαν στα σημερινά αποτελέσματα. Ο αρχικός ενθουσιασμός και η ορμητικότητα δε μπόρεσαν να καλύψουν τις ελλείψεις και τις αδυναμίες της οργάνωσης. Έτσι όταν αυτά καταλάγιασαν και οι αδυναμίες βγήκαν στην επιφάνεια, αντί ν' αντιμετωπιστούν σοβαρά και μεθοδικά αντιμετωπίστηκαν εμπειρικά και επιδερμικά, μια και το κύριο χαρακτηριστικό της πρακτικής που επικρατούσε ήταν ο πρακτικισμός κι όχι η μελέτη και η δράση μαζί. Έτσι τα προβλήματα μισολυμένα κι αζεπέραστα αφήθηκαν να υποβόσκουν ώσπου κάποια μέρα άρχισε η αντίστροφη μέτρηση. Ποτε δεν έγινε προσπάθεια οργανωμένη να καλυφτούν τα ιδεολογικά κενά

των μελών έτσι ώστε να υπάρχει όσο το δυνατό μια μίνιμουμ αντίληψη και πρακτική. Κι' αυτό ήταν αποτέλεσμα της ιδεολογικής σύγχυσης που επικρατούσε, γιατί ουδέποτε η οργάνωση είχε μια ιδεολογία. Όλη αυτή η κατάσταση είχε αντίκτυπο στην οργανωτική πλευρά του ζητήματος. Οι οργανωτικές αδυναμίες μεγάλωναν, ο ερασιτεχνισμός επρυτάνεβε και η καθοδήγηση της οργάνωσης πήρε συγκεντρωτικό χαρακτήρα.

Μ' αυτό το τρόπο όμως τα προβλήματα μεγάλωναν οξύνονταν και η επικάλυψη που πάσχιζε να δώσει η συγκεντρωτική καθοδήγηση δεν είχαν κανένα άλλο αποτέλεσμα εκτός από τη πορεία που έφερε την οργάνωση ως εδώ. Πως μπορούμε για να μιλάμε για περίτρανη νίκη του Αγώνα το 1982 με 420 ψήφους, ενώ μόνο τα μέλη όταν ιδρύθηκε ήταν 450 και στη συνέχεια αφξήθηκαν (π.χ. στις εκλογές του 77 ο ΑΓΩΝΑΣ πήρε πάνω από 750 ψήφους). Ας μας προβληματίσει λοιπόν η κατάσταση για να μπορέσουμε έτσι να δούμε ξανά τον Αγώνα μια πραγματικά μαζική πρώτη δύναμη με δράση πλατεία κι ολοκληρωμένη κι όχι συχταριστική και λειψή.

ΠΡΩΗΝ ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

αγοραζετε τη σοσιαλιστική εκφραση

σοσιαλιστική
Σοσιαλιστική Έκφραση
Ε.Κ. 5475 Λευκωσία
Τιμή 100 μιλς

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Αγίου Δομετίου 53
Εγκωμη - Λευκωσία
Τηλ. 61553

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Για ένα χρόνο, 12 φύλλα:
Εσωτερικό: £2
Εξωτερικό:
Ελλάδα £3
Ευρώπη £3,500
Αμερική £4